

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Csütörtök, 1935. június 27.
141. szám.

Egy vallomás

A cluji hadbírótság Daday Lóránd református lelkész, akinek Székely Mózes írói neve alatt komoly irodalmi értéket jelentő regényei jelentek meg, bűnösnek találta az állam-e'Jenes izgatás büntetében és ezért hat hónapi fogházbüntetésre ítélte. A tárgyaláson, amelyen világnézeti elvek és szempontok kerültek élénk megvilágításba, az ügyész és ügyvédek, a vád és a vádlott képviselői részéről, mentőtanuként jelent meg az ország többszöri miniszterelenökség-viselt, egyik sokatemegetett politikusa is, dr. Vaida-Voevod Alexandru, aki igen érdekes megállapításokat tett a komoly katonai bírák előtt a kisebbségekről, a kritika nemzetiségéről, a vélemény szabadságról és a nemzeti türelmetlenségről. Különös aktualitást adott erre a tanuvallomásra az a tény, hogy éppen annak az állmférfinak ajkáról hangzott el, aki pártpolitikai programmá kívánta emelni a kisebbségi egzisztenciák kiirtását, hogy most nyilvánvaló politikai fiaskója után „beteg gyermekeknek” nevezze a kisebbségi magyarságot.

A hadbírósnál ítélet felett a felsőbb katonai fórumok fognak végleges véleményt mondani. Mi az elhangzott miniszteri tanuvallomásra figyelünk fel ezuttal, amely az orvos hasonlatával él, amidőn politikai problémáról beszél és sok-sok elfogultságának további fenntartása mellett is egy őszinte, emberien tiszta pillanatában ráhibáz az általános igazságokra is. Magunk között gyakran egymás szemébe vágjuk, — vallotta dr. Alexandru Vaida Voevod — hogy tolvajok és ellenségek vagyunk. Ez a mi kiváltságunk, mert bármennyvit is veszedeüink, döntő pillanatokban mindig az ország érdeke lép előtérbe. Bánt azonban bennünket, ha ugyanezt egy kisebbségi teszi (mint tette Daday.) Nevelés szempontjából sokat jelent Daday könyve számomra — vallotta tovább Vaida — és magam fordítanám románra, hogy az összes miniszterek és államférfiak elolvashassák. Tudja meg végre minden román, hogy mások hogyan látják a dolgokat. Le kell zárni már egyszer a politikai pereket. Minden fórum előtt vallhassa mindenki magát annak, aminek érzi: magyar-nak, zsidónak, vagy másnak. Nem tartom bűnösnek Dadayt, mert regénye tükör volt számomra, amelyben saját politikai hibáimat láttam meg.

— „A regény nem kelthet illuziókat. — fejezte be tanuvallomását Vaida-Voevod. — mert csak azoknak a magyaroknak a lelkiállapotát tükrözi vissza, akik mindent elvesztettek, habár az összes utódállamok közül nálunk van a legjobb dolguk a kisebbségeknek... Nem lehet a magyaroktól azt követelni, hogy szeressenek bennünket; minékünk azonban úgy kell bánnunk velük, mint egy beteg gyermekkel. Nézzünk a tükörbe, amit Daday tart élénk... „Az állam érdeke, hogy ne legyünk mértéken felül szigorúak a kisebbségi írőkkel szemben...”

Szórul-szóra idéztük fentebb a volt miniszterelnök szavait, ahogy azokat a hadbírósnál tárgyalóteremben stenografálták. Félreér-

Kudarcot vallott Eden Mussolininél is

Elháríthatatlannak látszik a háború kitörése Olaszország és Abesszinia között — Mi történt Rómában — Laval a francia politika célkitűzéseiről

Rómából jelentik: Eden lord, angol népszövetségi megbízott, ma délben a menetszerű gyorsan elhagyta Rómát és Párisba utazott. Elutazása előtt felkereste Chamberun római francia nagykövetet, akivel hosszasan tanácskozott. Bucszására a római pályaudvaron megjelent Suvich olasz külügyi államtitkár, Sir Erich Drummond angol nagykövet és a római japán nagykövet is. Az volt a terv, hogy a pályaudvaron, elutazása előtt, Eden még rövidebb megbeszélést folytat Suvich államtitkárral, de erre nem került a sor. A japán nagykövet megjelenéséből arra következtetnek, hogy a tengerészeti kérdések megoldására irányuló tárgyalásokba Mussolini bevonta a római japán nagykövetet is.

Párisban Laval miniszterelnök fogadta a világsajtó képviselőit, akik előtt hosszasan nyilatkozott kormányának politikai célkitűzéseiről. Előbb a belpolitikai helyzetről beszélt és erre vonatkozólag kijelentette:

— Ha nincs elég erőnk eltávolítani a rend helyreállítására irányuló munkánkban az akadályokat, akkor az egész ország sorsa kockán forog.

Külpolitikai vonatkozásokban a francia miniszterelnök ezeket mondta:

— Franciaország készséggel hajlandó megállapodásokat kötni az egész világgal. Az ilyen megállapodásokhoz azonban nem elég Franciaország jó akarata, hanem szükséges a másik oldalon is a megállapodásra való hajlandóság. Mi nem vagyunk sem orosz, sem olasz, sem angolbarátok és viszont nem vagyunk ellenségei más államoknak. Ha lehetségessé válnék a megegyezés, Németországgal, úgy nem haboznánk azt megkötni. Hogy azonban ilyen megállapodás létrejöhesse, az nem két országon múlik.

A félhivatalos angol Reuter-iroda római jelentés alapján közli, hogy Eden lordnak alkalma volt Rómában meggyőződnie arról,

milyen komoly az olasz-abesszin helyzet.

Az olasz körök nem titkolták az angol megbízott előtt, hogy ebben az ügyben csak kétféle megoldás lehetséges: Abesszinia belenyugszik abba, hogy Olaszország protektorátusa alá kerül, vagy pedig Olaszország megindítja a háborút.

Olaszország mindenáron protektorátusa alá kívánja kényszeríteni Abessziniát

A Daily Telegraph azt írja, hogy az olaszok azon a címen, hogy Abesszinia nem jó szomszéd, olasz hivatalnokokat akarnak Abesszinia fővárosában beültetni, akik a kezükbe vennék az abesszin közigazgatás irányítását.

Addis Abebából jelentik egyébként, hogy Sir Sidney Barton abesszini angol követ, akinek szabadságra kellett volna mennie, utasítást kapott, hogy a helyzetre való tekintettel, maradjon továbbra is állomáshelyén. A Daily

Examiner jelenti, hogy az amerikai állampolgárok női hozzátartozói, nemkülönböztetve a hittérítők elhagyják Abessziniát.

Az angol lapok általában annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy

Mussolini és Eden tárgyalásai nem hozták egyáltalán közelebb a békés kiegyenlítés lehetőségét. Ugy tudják, hogy az abesszin kérdés kialakulása most Eden és Laval további párisi tárgyalásaitól függ.

Római jelentések tudni vélik, hogy bizonyos

tések tehát nem férközhetnek be mondatai közé, sem félremagyarázások, amidőn le kell szögezünk, hogy a „numerus valachicus”-mozgalom vezére milyen érveket használt egy magyar író védelmére. Tényekről szólott, kor-szellemet idézett és gesztusa, mellyel védett, feljegyzésre érdemes volna akkor is, ha nem jelentene párfordulást eddigi ielszavaitól, vagy ha ugyanakkor nem vádbeszédként hatnának megállapításai. Tudjuk, hogy az a „tükör”, melyet Daday írásai tártak elé és „amelyben meglátta saját politikai hibáit”, — számunkra újat keveset mutatott. Részére, — úgy látszik, — lényegesen többet. Am, ha még mindig vivja harcát Vaida lelkében a jó és a rossz szelleme, mint Ormuzd és Ahriman az óperza legendákban; nem volna csoda, hogy itt is, mint a legen-

dák világában, a jó győzedelmeskedne a rossz politikai sugallatok felett. A cluji hadbírósnál termében hangzott el Vaida-Voevod megnyilatkozása, melyre minden bizonyos országos visszhang felel: és a közeljövő eseményei fogják tisztázni, vajjon az ember, a politikus, az orvos, vagy az intellektuelli nyilatkozott meg bennük, nyilván nem fiatalos fellángolással, de előre megfontolt akarattal. Bármiként is történt: Vaida-Voevod véd — és vádbeszédének tanulságait az elítélt magyar kisebbségi író börtönajtájának küszöbén is le kell, hogy vonja az ország közvéleménye: hogy az ittélő magyarságot támogatni, értékelni és becsülni kell a támadások vak pergőtüze helyett, amelyek az ország népi értékeit rombolják, amidőn a mi soraikat tizedelik. (J.)

kezdeményezések merültek fel Eden római tanácskozásai során, de ezeket Mussolini nem tartotta elfogadhatónak. Az angol kormány egvébként újabb instrukciók kidolgozásán fáradozik és nincs kizárva, hogy szükség esetén Edent ezekkel ismét leküldjék Rómába.

Az olasz lapok Eden tegnapi tárgyalásainak sikertelensége folytán, most már biztosra veszik Olaszország katonai akcióját. Ugy számítták, hogy erre már szeptember végén feltétlenül sor kerül. A katonai beavatkozás elkerülhetetlen voltát azzal indokolják, hogy az

abesszin kormány nyíltan készül a háborúra és rámutatnak arra is, hogy a negus már hozzászólt a modern véderő rendszer kiépítéséhez és minden törzs számára megállapította, hogy mennyi katonát kell szolgáltatni.

Ma elindultak az első egyetemi ifjúságból álló csapatok Keletafrikába. A turini és milánói egyetemek hallgatói szálltak hajóra, hogy Olasz Szomália hajózzanak. Ugyan csak ma indult Keletafrikába a 60-as olasz gyalogezred.

Bratianu Dinu nyilatkozata az alkotmány-módosítás ellen

„Az alkotmányt nem alkalmazzák eléggé liberális és szociális szellemben, visszaélnék az ostromállapottal és a sajtó cenzurázásával“ — Politikai komplikációkról terjedtek el hírek — Tatarescu „a helyzet ura“

Tatarescu az alkotmány-módosításról

Bucurestiből jelentik: Szenzációszámba megy és élénken pertraktálják politikai körökben azt a nyilatkozatot, amelyet Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke adott ma reggel a fővárosi sajtónak, az alkotmányreformról. Az alkotmány-módosítás ügye köztudomású, hogy a román belpolitikai élet állandóan visszatérő kérdése. A nyilatkozatban, amely kimondottan reformellenes élt, a liberális pártelnök a következőket mondotta:

— Véleményemet ismerik, mégis, miután ebben a kérdésben folytatják az agitációt, időszerűnek látom, hogy megismételjem mondani-valómat. Véleményem szerint nem bocsátkozhatunk egy olyan kalandba, amely sem szükséges, sem célszerű, sőt veszedelmes. A jelenlegi alkotmány, amelyet kétségek nélkül igen alaposan alkottak meg, nem jelent akadályt az ország közigazgatásában, sem pedig fejlődésében. Legfeljebb azt lehet állítani, hogy

nem alkalmazzák eléggé liberális és szociális szellemben, visszaélnék az ostromállapottal és a sajtó cenzurázásával.

Alkotmány-módosítás csak akkor szükséges, ha nagy események történnek, ma, amikor Európa minden részéből fegyverek csörgése hallatszik felénk, amikor a gazdasági és pénzügyi helyzet zavaros, veszedelmes kalandnak látszik az alkotmányreform — fejezte be érdekes nyilatkozatát Bratianu Dinu, aki még hozzáfűzte, hogy határozottan ellenez minden ilyen természetű kezdeményezést.

Politikai körökben különbözőképpen kommentálják Dinu Bratianu ma reggel adott interjúját az alkotmány-módosításról. Minthogy közeli politikai komplikációkról beszélt a kormány helyzetével kapcsolatban, ezek a körök összefüggést látnak az interjú és a mára összehívott minisztertanács között. Egyesek súlyos eseményeket várnak, kormánykörökben azonban nyugodtan tekintenek az események elé. A miniszterelnök, ezeknek a híreknek a kapcsán, ma nyilatkozott és kijelentette, hogy a minisztertanács a buzaértékesítés problémáját tárgyalta. A miniszterelnök ugyanekkor hangsúlyozta, hogy: „soha inkább nem éreztem magam urnak a helyzet felett, mint a minisztertanács befejeztével“.

Tatarescu miniszterelnök a következő nyilatkozatot adta a sajtó részére az alkotmány-módosításról:

— Véleményemet az alkotmány módosításáról leszögeztem az 1934. augusztus 23-ikán Targu Juban mondott beszédemben. Az akkor elmondottakból idézem most a következőket: A mi alkotmányunknak, mint minden emberi alkotásnak, vannak gyöngéi és fogyatékoságai, amelyeket alkalmazása során ismertek fel. Ilyen fogyatékoságok láthatók a szenátus összetételét illetően is. A szenátorok választása a községi és megyei testületek részéről a helyi adminisztratív élet kontinuitása és függetlensége szempontjából megfelelőnek bizonyul, míg az általános választásokon választott szenátorok, akik életkorukban körülhatároltak, nem váltották be a reményeket. Másrészt a jogszerűtlen szenátorok számuknál fog-

va lassanként elnyelik a választott szenátorokat. Az elmondottakkal csak néhány olyan alapvető szempontot említettem, amelyek beigazolják, hogy a szenátusnak nincs meg a lehetőség, hogy azzá a szervvé váljék, amelyről első alkotmányozóink álmodtak. Az állam alkotmánya kétségtelenül magában rejt olyan intézkedéseket, amelyek a gyakorlatba átültetve elégteleneknek bizonyultak az idők szükségletei számára, ugyanakkor, amikor más szükséges rendszabályok hiányoznak. Így lá-

Starhemberg herceg a Habsburg-restaurációról

Az osztrák alkancellár szerint, ha nem okoz külpolitikai bonyodalmat, a kormány nem ellenzi a restaurációt

Budapestről jelentik: Egyik budapesti lap bécsi szerkesztője hosszabb beszélgetést folytatott Starhemberg herceg osztrák alkancellárral, aki elmondta, hogy nagy öröme szolgált, hogy a pünkösdi ünnepek alatt Magyarországon tartózkodott és megbeszélést folytatott Gömbös Gyula magyar kormányelnökkel. A tanácskozás Gömbös lakásán folyt le és két órát tartott. Kiderült, hogy a fontos európai kérdésekkel szemben való állásfoglalás teljesen azonos kettőjük között. A Dunamedence ügyének rendezése tekintetében hangsúlyozta, hogy a monarchia széthúzása gazdasági szempontból nehézségeket vont maga után.

— Arra egyáltalában nem gondolok, hogy sikerülne valamikor helyreállítani a monarchiát abban a formájában, ahogy a 1914-ben volt. Ez ezer okból lehetetlen, köztük már csak azért is lehetetlen, mert a régi monarchiában egyesült népek

semmi körülmények között nem adnák föl önállóságukat. Az én meggyőződésem szerint a Duna-vidék népei egymásra vannak utalva és ezen országok vezetői akkor tehetik népeiknek a legnagyobb szolgálatot, ha megtesznek minden olyan intézkedést, amely lehetővé teszi, hogy gazdasági téren kölcsönösen segíthessék egymást.

Az osztrák államfő kérdésében kijelentette az alkancellár, hogy valószínűleg Miklas elnök továbbra is megtartja méltóságát. A restaurálásról pedig ezeket mondotta:

— Ha minden ellenvetés nélkül, bebizonyíthatóan Ausztria fejlődéséhez és boldogulásához a monarchia visszaállítása és a Habsburg-császárság restaurálása döntő módon hozzájárul és ha ez nem okozna külpolitikai bonyodalmat, úgy a kormányunk nem akadályozná meg az ilyen törekvést.

Akasztásra ítélték újra a biatorbágyi rémet

A tábla is megerősítette a törvényszék ítéletét — Tragikomikus jelenetek az ítélet kihirdetésénél — Matuska nem kér kegyelmet

Budapestről jelentik: A Matuska-ügy tárgyalását, mint már jelentettük, a királyi tábla bírósága kedden este befejezte és az ítéletki- hirdetésre szerdán délelőtt került a sor.

A tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét, Matuska Szilvesztert bűnösnek mon- dotta ki a bíróság 22 rendbeli gyilkosság, valamint 14 rendbeli gyilkosság büntetésé- nek kísérletében és összbüntetésül kötél általi halálra ítélte.

Matuska Szilvesztert egyelőre visszazsallítja az ausztriai Steinba, ahol az ottani büntetését tovább tölti. A budapesti Kuria előreláthatólag még a tél beállta előtt le fogja tárgyalni a bűn- ügyet és végleg dönt Matuska sorsa felett.

Matuska Szilveszter nyugodtan vette tudomásul az ítéletet. Először elsápadt és a kabátját kezdte gyűrni, majd groteszk mozdulat- tal nadrágja egyik szárát felhúzta a térdéig. A

bíróság hosszasan ismertette az ítélet indok- lását, amelynek főbb része a következő:

Az indoklás ismertetése után az elnök megkérdezte Matuskát, hogy megértette-e az ítéletet és kíván-e kegyelmet?

Matuska felugrott helyéről, összecsapta a bokáját és szinte harsány hangon mondotta:

— Igenis megértettem és amit az ügyvé- dem bejelent, ahhoz én is csatlakozom.

— *Kegyelmet nem kíván?* — kérdezte az elnök megegyezően.

— *Nem kérek. Hiszen a vitézségi érdemet úgyis elvonták, ami annak a jele, hogy a kegyelemből nem lesz semmi.*

— *Tehát nem kér kegyelmet?*

— *Nem!* — válaszolta határozottan Ma- tuská Szilveszter.

Dr. Lévy ügyvéd, Matuska védője sem- miségi panaszt jelentett be és kegyelmet kért védenre számára.

Miniszteriumi vizsgálat Aradváros állategészségügyi hivatalában

Tiberiu Christea földmivelésügyi miniszteriumi vezérfelügyelő hivatalos látogatása Aradon — Konfliktus a város és az állategészségügyi ügyosztály között?

Érdekes látogató érkezett Aradra Tiberiu Christea földmivelésügyi miniszteriumi vezérfelügyelő személyében, aki a timisoarai kerületi állategészségügyi igazgatója is. Christea vezérfelügyelő hivatalos minőségben kereste fel Aradváros állategészségügyi osztályát, melynek vezetői, mint ismeretes, közvetlenül a miniszterium hatáskörébe tartoznak. Christea vezérfelügyelő a legnagyobb gondossággal vizsgálta felül a délelőtti folyamán az ügyosz-

tály könyveit majd megállapításait jegyzőkönyvbe foglalva Timisoarára utazott.

Hir szerint a vezérfelügyelő látogatására azok a fellebbezések adtak okot, amelyeket a ügyosztály a város 1935—36. évi költségvetése ellen adott be a belügyminiszteriumhoz. A lefolyt vizsgálatról egyébként hivatalos közleményt nem adtak ki.

Vasárnap megindul az első CFR-gépkocsijárat

Az autbuszforgalom megkívánja az elhanyagolt országutak rendbehozást — A CFR új rendszere a csoportutazásoknál

Köztudomású, hogy a CFR igazgatósága fel akarja venni a harcot a gépkocsijáratokkal, amelyek az ország egyes vidékein erősen veszélyeztetik a vasut üzleti eredményeit. A vasut igazgatóság ezért elhatározta, hogy az autbuszvállalkozókat saját pátriájukban támadja meg és gépkocsijáratokat indít, amelyeket igyekszik majd az egész országban meghonosítani. A terv sikere érdekében a CFR meg egyezésre jutott a közmunkaiügyi miniszteriummal, amelyek értelmében 10 ezer kilométernyi országuton megszerezte a kizárólagossági jogot a közlekedés és áruszállítás lebonyolítására, még pedig 20 esztendőre összesen 350 millió lejnyi összegért.

A CFR első gépkocsijáratát a következő vasárnapon meg is nyitja a Bazargic-Balic közötti vonalon. A vasut új programja természetesen csak megfelelő országutak mellett valószínűleg meg. *Igy remélhető, hogy most már igazán megkezdődik a közutak helyreállítása és hogy ennek során a kritikánaluli állapotban levő aradkörnyéki utak javítására és rendbehozására is sor kerül.* A hatalmas és aránylag drága járművek a mai utakon nem közlekedhetnek, annál kevésbé, mert a CFR nemcsak a személy, hanem teheráruforgalmat is a kezébe akarja venni.

Itt említiük meg, hogy az államvasutak vezérigazgatósága július 1-től a csoportos utazások ügyét újból szabályozta. A rendelet értelmében azok a csoportok, amelyek nem térnek vissza kiindulási pontjukra, 8—25 személy esetén 20 százalék, 25—50 személy esetén 25 százalék, 51—100 utas esetén 33 százalék és 100 utason felüli létszámú csoportnál 50 százalékos kedvezményt élveznek. Azok a csoportok, amelyek retur-jegyet váltanak, legalább husz utas esetén 50, legalább 48 személy esetén pedig 60 százalékos kedvezményt élveznek. A kedvezmények a külföldi kiránduló csoportokra is vonatkoznak.

Száz utas után egy vezető díjmentesen utazhat. A vezetőik száma nem lehet több, mint három. A kedvezményeket igazolványok alapján kaphatják meg a csoportos utazók. Ilyen igazolványokat a vasuti vezérigazgatóság kereskedelmi osztálya, a határállomások, azonkívül a következő állomások adnak ki: Arad,

Aiud, Alba-Iulia, Bazargic, Bucuresti északi pályaudvar, Brasov, Băia-Mare, Beius, Bicsad, Borsa, Bistula, Bacau, Botosani, Balti, Barlad, Basarabasca, CFR, utazási iroda, Buzau, Braila, Constanta, Campolung (Muscelmege), Craiova, Caracal, Carei-Mare, Cluj, Cernauti, Cetatea-Alba, Dorohoi, Dej, Gheorgheni, Falticeni, Pascani, Giurgiu, Galati, Husi, Harlau, Marasesti, Iasi, Oradea, Odobesti, Ploesti, Pitesti, Predeal, Piatra Neamt, Râmnicul Valcea, Roman, Reni, Râmnicul Sarat,

Veszedelemes tűz egy aradi benzinkutnál — két sebesülttel

Véletlen szerencse háritotta el a katasztrófális robbanást

Az elmúlt éjszaka izgalmas tüzeset volt Aradon és ugyszólván csak egy percen múlt, hogy nem tetőzte be katasztrófális erejű robbanás. A tüzről, amelynek egy komoly sebesültje is van, az alábbiakban számolunk be:

A Bul. Reg. Ferdinand téren levő Distributia benzín elosztóállomás előtt hajnali fél négy óra tájban megállott az 1305 számú teherautó, amelyet Tompa Péter sofőr vezetett. Tompa 15 liter benzint vásárolt az állomáson, mire a Distributia alkalmazásában levő Barta János, a tartályból csövet vezetett az autóhoz, hogy a benzint átszivattyuzzák. Már majdnem befejezték a munkát, amikor Tompa égő gyufával oldalhajolt a benzintartályhoz, hogy meg nézze, megtelt-e már a tartály.

Ebben a percben a benzín lángot fogott és Barta ruháia, amely benzines volt, lobogó lánggal égni kezdett.

Szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem kirántotta a szivattyu csövet az autó tartályából, majd berohant a benzínállomás helyiségébe, ahol egy arrahaladó járó-kelő segítségével lekapkodta magáról az égő ruhát. Addigra azonban már mindkét kezén súlyos égési sebeket szenvedett.

Azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely teljes készültséggel vonult ki a helyszínére és rövid idő alatt sikerült a tüzet elfojtani. A tűz alkalmával nemcsak Barta sebesült meg, akit súlyos sérüléseivel a kórházba szállították, hanem Tompa is, mert az égő benzín lábán mély sebet ejtett. A megindított vizsgálat megállapította, hogy Barta lélekjelenlétének köszönhető, hogy sikerült elhárítani egy borzalmas katasztrófát. Ha ugyanis az utolsó percben nem rántja ki a szivattyu csövet az autó benzintartályából, a lángok a Distributia tartályához hatoltak volna, amelyben cca 1700 liter benzín volt elraktározva. Ennek a hatalmas benzinnemmiségnek a felrobbanása katasztrófális következményekkel járt volna. A bátor alkalmazottat jelenleg a közokórházban ápolják. A vizsgálat még azt igyekszik tisztázni, hogy nem-e terhelte Tompát felelősség a tüzért, mivel köztudomású, hogy tilos benzín közelében gyufát gyújtani.

Fegyelmi bizottság elé állítják Mirto volt minisztert,

akiről kiderült, hogy olasz állampolgár és római katolikus vallású

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a román politikai életnek pikantériáiban bővelkedő Kenyeres-Kaufmann ügye van. Mirto Edgar volt miniszterrel ugyanis az ilfovi ügyvédi kamara vizsgálata során kiderült, hogy a volt miniszter valójában római katolikus vallású olasz állampolgár. Mirto erre részrehajlással vádolta meg a vizsgálatot vezető Pas-cu Dimitriet, aki megbízatásáról lemondott. A lemondást azonban nem fogadták el, sőt Mirtot vádjaiért fegyelmi-bizottság elé állítják.

Mirto ügyében a döntés egyébként az ügyvédi kamara háromtagú választmánya kesében van, amely előtt a volt minisztert Istrate Micescu és Grigore Iunian képviselik. Az ügy tárgyalása elé, amely csütörtökön kezdődik, óriási érdeklődéssel tekintenek úgy jobb, mint baloldali körökben. Az eset tragikomikuma, hogy Mirto a Vaida-féle fascizmus egyik vezéregyéniségeként és mindig lángoló hazafiként szerepelt.

Fejfájás?

miért kinlódik?

Szedjen - egyszerűen - Pyramidon tablettákat ez a régen bevált fájdalomcsillapító mindig jóbarátja

PREDEAL SPORT-PALACE

Eladók garzon és angol lakások, komfortos, légfűtés, meleg víz, garage.

Arak Lei 170.000 — 330.000.

Tervező: Stark & Alexanderson építészek
Bucuresti. Telefon 2-56.96. 8573

Információk: Inginer Gh. Margulius Bucuresti, Calea Moşilor 171. Telefon 2-50.15.

Mindenkit érdekel:

Ujabb „ghibuságok”

A boldogabb középkorban, amit indokolatlanul „sötét” jelzővel illet a mai kor történetírója, voltak professzorok, akik az örökélet elixírjét, a Bölcsék Kövét kutatták. Csöndes bolondok voltak, kik rögeszméjüket kergették, vagy ravasz szélhámosok, kik ilyen uton csíndták az aranyakat — mások jóhiszeműségével visszaélve. Ilyen rögeszme gyötri Onisifor Ghibu professzort is, a katolicizmus I. számú közellenségét, aki rendre bünvádi feljelentésekkel illeti az ország római katolikus egyházi intézményeinek szerzetes-rendjeinek vezetőit, súlyos államellenes bűncselekményekkel vádolva őket. Őt az csöppet sem zavarja, hogy csak a minapában mentette fel a piarista-rend cluji főnökét, dr. Biró Vencel nagytekintélyű történészt a törvényszék Ghibu vádiratát sürített agyrémeinek lidércnyomása alól: a professzor fáradhatatlan. A felmentő ítélet napján az aradi minorita-rend tisztviselője ellen adott be a türelmes ügyészséghez újabb vádiratot, aztán vonatra ült és Oradea utazott, hogy a premontrai szerzetesek rendházára vezessen ostromot egy állítólagos pecsét miatt, amelynek létezéséről persze senki sem tud, egyedül csak Ghibu. Nem is csodálkozott senki rajta, hogy vasárnapról hétfőre virradólag mit sem találtak a hatóság képviselői a fehérruhás, kék cingulust viselő csöndes egyházi férfiak hajlékában, hiszen ez a ghibui vád is éppolyan agyrém volt, mint a többi, melyekre rágalomhadjárait alapozni szokta. Új szót kell alkotni erről, mint arról az örült görögöl, aki Diana efézusi templomát gyújtotta fel, hogy a „herosztrateszi” jelző számunkra is kultúra-romboló, örült bűncselekményt jelentsen. Ghibu „ghibuságai”, ezek a beteg agyból fogant és lappangó üldözési mániát sejtető vádalkotások vagy szélhámost lepleznek, — de mindenestre egy oly kártékony embert, aki a felekezeti ürgatások és gyűlölködések fáklyáival gyújtogat az ország kisebbségi egyházi intézményei között; abban a hitben, hogy így szerezhet magának érdemeket. Mániákus pereskedési hajlam, a született lbesugó elferdült erkölcsi tengelyű agyműködése és a megszegyeníthetetlen szívósság jellemzik ezeket a ghibuságokat, melyekkel az igazságszolgáltatási és egyházi főhatóságok türelmével él legelső sorban vissza. Egy harmónikus és kiegyensúlyozott társadalom gyógyintézetbe utalta volna rég a beteget, hátha segíteni lehet rajta, hiszen alig egy századéve a rendes örülteket is bilincsbe verték, ahelyett, hogy hideg, vagy melegvizkuráziót kának volna a szerencsétleneket. Bizonyos, hogy mai közeletünket háborító „ghibuságok”-ra is a jövő évtizedeiben indokolt borzalommal fog visszatekinteni egy józanabb emberöltő, mely rögeszméit a Bölcsék Kövének, az életelixirnek birodalmába utalja, akár, mint örültségeket, akár mint szélhámosságokat. Ma csak csodálkozhatunk a hatóságok türelmén egy mániákus denuncianssal szemben, mert addig is, míg akad hatóság, mely hitelt ad agyrémeinek, nem lehet más védelmi eszköz és mód ellene, mint a szintiszta igazság, amely a ghibuságok minden időben örök ellenlábasa.

Nyatalási anizhsz

A Fekete-tengermenti Carmen Sylva fürdőhely előtt létezik Fetesti állomás, ahol a személyvonat tíz percig áll. A forgalmista mellig kigombolt munderban áll a Perronon, kezében a zöldpettyes ündító-tábla, illetőleg tárcsa. Ugyanis 18 óra 4 perckor kellene tovább „robogni” és mégis; a mozdonyvezető 18 óra 3 perc 30 másodperckor göt ad a kávémasinának, láthatólag ő is szeretne mielőbb a hús hullámok között lubickolni...

A forgalmista arca pulykavörössé változik, s hangos szóval inti le a vonatot:

— Mi az, hé..! Még nem adtam meg a jelet az indulásra..! Mit gondolnak, miért állok én még itt..? Persze, ha maguk ott a mozdonyon magyarul beszélgetnek mindig, ez az eredmény! De majd elintézem én a dolgukat!!

A reklamált harminc másodperc persze lassan tetelik a purparlé közben s a szerelvény újra mozgásba jön. A paklikocsi ajtajában ott áll a vonatvezető is, szalutálva. A forgalmista utána kiált:

— Izé, mondja csak: hogy hívják a mozdonyvezetőjét..?

A vonatvezető katonásan válaszol:

— Ioan Flaviu.

— És a fűtőt..?

Kattognak már a kerekek, de azért tisztán hallatszik a vonatvezető válasza:

— Rosu Petru...

Szóval: ezek beszélgettek magyarul a mozdonyon. Fetesti állomáson. Vajjon milyen feljelentést csinált a forgalmista ellenük..?

Hathónapi fogházra ítélte a hadbíróóság Daday Lóránt földbirtokost

Székely Mózes írói név alatt irt regényei miatt államellenes izgatással vádolták — Vaida-Voevod Alexandrut is kihallgatták a feltűnéstkeltő perben — Vaida Daday mellett tett érdekes vallomást

Clujról jelentik: A hadbíróóság tegnap tárgyalta Daday Lóránt földbirtokos nemzetgyalázási perét. Daday Lóránt Székely Mózes néven több regényt és szindarabot irt. Zátany és Csütörtök című regényeit a hadbíróóság kifogásolta és Dadayt letartóztatták.

Tizheti vizsgálati fogság után Daday frissen, megberetváltan, határozottan állott a hadbíróóság elé. A tanács elnöke Baiculescu ezredes volt, a vádat Barbu királyi vádbiztos képviselte, míg Dadayt Gheorgescu Mircea dr. ügyvéd védte.

Az elnök személyi adatok felvétele után megkérdezte Dadayt, hogy bűnösnek érzi-e magát?

— Nem! — felelte Daday. — Regényemet kizárólag irodalmi szempontból irtam meg. Benne reagálok a kor minden irányzatára és nem volt szándékomban sem izgatni, sem a nemzeti érületet támadni. A Zátany című regényemben a trianoni béke előtti Magyarországot festettem meg, természetesen korhű színekkel. Ismétlem, nem akartam politizálni a könyvekben.

Ezután felolvasták a vádiratot. Háromnegyed óra hosszat tartott a felolvasás. Dadayt államellenes izgatással, lázítással, irredenta és revizionista propagandával és a nemzetek közötti gyűlölet szításával vádolták. A vádirat kiemelte, hogy a vádlott könyveit a magyar kormány több nyelvre lefordította és propaganda célokra használta fel. Ugy a Zátany, mint a Csütörtök a valóságnak meg nem felelő módon mutatják be Romániát és, a romániai viszonyokat. A Csütörtöknek már a címe is izgatás, mivel azon a bizonyos csütörtöki napon egyesítették a Regátot Ardeal-lal.

Daday teszi meg vallomását. A regény irodalmi alkotás. Impressziók vannak benne és jogos kritika. Nem kedvez senkinek sem. Még a fehér terrort is megkritizálja. Kritikája sohasem bántó, mindig javító célzatu. A benne kifogásolt kitételek nem az államot, de egyes állami közegeket sérthetik. A Skoda-ügyről irt részben csak az általános erkölcsi romlottságot ostorozza. A Csütörtök nem államellenes írás.

— Talán egvellen vétkem, hogy jelenkori embereket és cselekményeket szerepeltetek, tehát olyan dolgokról írok, amiknek nincsen még történelmi távlatuk és ezért úgy tűnik fel, mintha elfogult lettem volna — fejezi be vallomását Daday. De elkövetkezik még az az idő, mikor egy ilyen regény a népeket nagyon közel hozza egymáshoz.

Mentővallomások a vádlott mellett

A védő ezután illetékességi kifogást emel a hadbíróóság ellen, de kifogását visszautasítják és rátérnek a tanúk kihallgatására.

Guttman Rozália, az Ardeali Helikon tisztviselője előadja, hogy a pesti Génius kiadvállalat kiüldött ugyan recenziópéldányokat, de azokat nem az Ardeali Helikon hivatalos közegei, sem ő nem olvasták el. Pira Demeter rendőrtisztviselő elmondja, hogy Daday megajándékozta őt egy tiszteletpéldánnyal, de ő nem olvasta el a regényt. Morar Gavrilă dési agronom a könyvet elolvasta és érdekesnek találta.

Elnök: Államellenesnek tartja-e Ön a könyvet?

Tamu: Nem!

Vaida Voevod Sándor dr. volt miniszterelnök a következő tanu. A védelem tanuja.

Elnök: Olvasta a könyvet?

Vaida: Olvastam!

Elnök: Mondja el benyomásait!

Vaida Sándor: Nem vagyok objektív, de azt hiszem, hogy az igazság valahol a közepén van ebben az ügyben. Ez a könyv nem izgatás, de nem is célzat nélküli munka. Nekem elég részem volt életemben a szélsőséges sovinizmus támadásaiban. Személyemet sokat támadták.

Véleményem szerint azonban Daday tárgyilagos, bár úgy ő, mint nemzete elve-szítették az előjogait.

Szeretném regényét egy, a könyvből kiragadott részlettel jellemezni. Az író a gimnázium hetedik osztályában egy verekedést ír le, a mely úgy keletkezik, hogy egy szolgabíró sovén fia inzultál egy román fiut. Ebből összeverekednek az osztály román és magyar tanulói és a románok megverik a magyarokat. A tanár belép az osztályba és végigkérdi a fiukat az ügyben. A románok összetartanak és megtagadják a választ. A tanár a szolgabíró fiát kicsapja az iskolából. Daday itt a szolgabíró fiának ad igazságot, mert szerinte, a tanár ezáltal a fiu egész jövőjét elrontotta.

Vaida vallomása

— A regény politikai részében engem is támad, mert leírja, hogy 40 éves közös barát-ság dacára is megtagadtam egyik barátomat. Népgyűléseken, mi románok, általában kritizáljuk egymást, bíráljuk egymást, de azt sehogyan sem bírjuk, ha egy harmadik, egy közbulálló mond ítéletet.

Én azt hiszem, hogy le kellene zárni végre a politikai perek sorozatát és egyéni véleményem szerint itt nincs büntetésnek helye.

Vajon mi kárunk lehet nekünk románoknak ebből a regényből? Az irredenta propaganda és a sovinizmus reménytelen dolgok, mert a mai állapotokat csak egy újabb kataklizmus képes megváltoztatni. Viszont az igaz, hogy Ardealban nincsen létjogosultsága a magyar sovinizmusnak, mert sehol sincsen ilyen jó dolguk a kisebbségnek, mint éppen itt. Mármost tőlünk függ csupán, hogy ezek az itt lakó népek megszeressenek bennünket. Kiméletesen kell bánunk velük. Emlékszem, kisfiu voltam és sokat szenvedtem az irredentizmus miatt. Akkoriban kétféle román volt. Az egyik, aki otthonában, lelkében ápolta pedig nemzeti érzéseit, a másik fajta pedig talpnyaló volt.

A magyarokkal úgy kell bánunk, mint a beteg gyermekkel, mert ők sokat veszítettek és szenvedtek.

Közeledjünk feljűk gyöngédséggel. Daday nagyatyját ismertem: sovén ember volt. Atyja, Daday Elek, dési ügyész, már liberálisabb volt. Magát Dadayt személyesen nem ismerem. Ő csak tükröt tartott elének, hogy abban megismerjük magunkat egy olyan ember tükrében, aki nem szeret bennünket. Én ezt a könyvet lefordítanám románra és minden románval elolvasatnám, hadd tudják meg, milyen véleményvel vannak az idegenek felőlük.

Elnök: Ártalmasnak tartja Ön a könyvet?

Vaida: Nem!

Az ügyész vádbeszédében őt évig terjedő börtönbüntetést kért Dadayra, akinek védője felmentést kért.

A hadbíróóság egyórás tanácskozás után hirdette ki ítéletét, amely szerint

Dadayt bűnösnek mondták ki államellenes izgatásban és hat hónapi fogházbüntetéssel súították, azonkívül polgári jogait tíz évre felfüggesztették.

Daday nyugodtan fogadta az ítéletet, amely ellen fellebbezett.

Nem történt semmi...

Bratianu Dinu megtorlást követel a miniszteri étkezőkocsiban lefolyt súlyos botrányért

A liberális párt elnöke megbeszélésre hívta Tatarescu miniszterelnököt, kitől a pártfegyelem helyreállítását kívánja — A H-csoport véleménye szerint, nem történt semmi...

Bucurestiből jelentik: Politikai körökben élénken kommentálják azt a példanélkül álló botrányt, amely a Duca-szobor leplezési ünnepségről, Ramicul Valceából Bucuresti felé haladó különvonaton történt, ahol — mint ma megírtuk, — Tanasescu, H-csoportbeli liberális képviselő megtámadta Popescu-Necsesti, az Universal igazgatóját és a két politikus között súlyos verekedés folyt le az étkezőkocsiban. A botrány részleteit nyomban jelentették Bratianu Dinu pártelnöknek, aki magához kérte Tatarescu miniszterelnököt, akivel a megtorlás módzatait kívánja megbeszélni. Kormánykörökben nagy érdeklődéssel várják a megbeszélés eredményeit.

A pártelnökhöz közelálló körök szerint Bratianu Dinu álláspontja a következő: a különvonaton utazott az ünnepség egyik meghívottja, akit néhány párttag jogtalanul megtámadott. Ennek a meghívott személyiségnek teljes elégtételt kell szolgáltatni. Bratianu Dinu annál is inkább példás büntetést kíván, mert ezt az esetet használta fel arra, hogy a pártfegyelmet teljes szigorral helyreállítsa. A H-csoport tagjainak azonban más a véleménye. Szerintük az incidens — személyes ügy. És nem képzelhető másképpen. Popescu-Necsesti egyébként — mondják —

nem küldötte el az előirt idő alatt segédeit Tanasescuhoz és így lovagias elégtételre sem reflektálhat.

A párt azonban semmiképpen nem avatkozhat be az ügybe. A vita egyelőre folyik és bizonyos, hogy a pártvezetőség kényes helyzetbe került.

Mindettől függetlenül, a sajtóharc még hevesebben folyik a hasisták hivatalos orgánuma, a Nationalul Nou és az Universal között.

Az utóbbi már becsületsértő kifejezésekkel emlékszik meg a H-csoport tagjairól és mai számának első oldalán nagy cikket ír, ezzel a címmel: „A banditák kezében...” Többek között ezeket írja az Universal:

„A sajtót naponként mészárolja a cenzura,

politikusok, mint Averescu marsall, Michalache, Bratianu Gheorghe, Maniu Iuliu nem mondhatják el nyíltan véleményüket, nem adhatják elő tanácsaikat, míg mások azt mondhatnak, amit akarnak, azt támadhatják meg, akit akarnak és szabadon kritizálhatnak politikusokat, pártokat és alkotmányos tényezőket”.

Egy másik helyen ezt írja a fővárosi lap: „Ha pedig a cenzuránk nem akadályoz meg abban, hogy a tolvajokat feljelentsük, ha egyszer-egyszer a sajtónak sikerül megakadályozni és nyilvánosságra hozni a visszaéléseket, közbelépnek a „bandita urak” és a politikai protekció védelme alatt megtámadnak, sértegetnek...”

A cikket, amelyben szigorú megtorlást kér a lap, maga Stelian Popescu főszerkesztő szignálja.

Az orosz emigránsok elrejtett kincsei után kutat Oroszországban egy belgrádi kereskedő

A szovjet az előkerült kincsek hetvenöt százalékát visszatartja, a negyed részét a kereskedő külföldre viszi és értékesíti

Belgrádból jelentik: Néhány nap előtt tért vissza több hónapig tartó oroszországi utjáról Markovics Milán belgrádi kereskedő, aki emigráns oroszok megbízásából a menekülésük előtt elrejtett és elásott kincsek kiásása végett tartózkodott Oroszországban.

Az orosz kormány tudvalevőleg nemrégiben rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy megengedi a külföldre emigrált oroszok megbízottságnak, hogy Oroszországba jöjjenek és felkutassák a menekültek által elásott ékszereket.

A felszínre kerülő ékszerek hetvenöt százalékát a szovjet magának tarja

meg, míg a fennmaradó huszonöt százalékot külföldre viheti az emigránsok megbízotta.

Moskovics Milán belgrádi kereskedő, aki a Jugoszláviába emigrált orosz arisztokrácia megbízottjaként járt Oroszországban, közölte az újságírókkal, hogy utja eredményes volt.

— Nagyon szép eredményeket értem el — mondta az újságíróknak a kereskedő, mert a legtöbb helyen megtaláltam az ékszereket és azokat sikerült a külföldre vinni és értékesíteni. A megbízatásommal igen sok orosz családnál pénzhez jut és hosszú évekre nyugodt életet biztosíthat magának. Az egyik család, amely megbízott, hogy Oroszországban maradjon ékszereit kutassam fel, nyolc gyermekével együtt hónapok óta nyomorgott. Az ékszereket megtaláltam és egy részüket sikerült külföldre vinnem és értékesítenem.

A kereskedő elmesélte, hogy az egyik orosz tartományban egy volt főúri kastélyt kellett volna felkutatnia, amelynek udvarában egy kut mellett kétméterre a földben nagyjértékű ékszerek voltak elrejtve.

A megjelölt helyen azonban nem talált épületet, mert azt közben lebontották és a kut is eltűnt a helyéről. Még sem adta fel a reményt, napokon át éjjel-nappal ásott és csak hamar megtalálta az eltűnt épület alapjait, amelynek közelében meg is találta az ékszereket. A kereskedő elmondotta, hogy a szovjet-hatóságok a legnagyobb előzékenységgel álltak rendelkezésére és egy miniszteri tisztviselő, valamint egy GP-ügynök kísérte el utján. Hamarosan újból visszatér Oroszországba, mert a Jugoszláviába emigrált oroszok a sikeres első út után felbuzdulva, újabb megbízatásokkal látták el. Markovics Milán az újságírók előtt nem is tagadta, hogy sokat keresett az oroszországi uton.

„A garancia egyenértékű a készpénzzel”

— mondotta ki elvi ítéletében az aradi törvényszék

— Érdekes bonyodalmak egy aradmegyei társasület körül —

Elvi jelentőségű ítéletet hozott ma az aradi törvényszék egy bonyolult aradmegyei társasületből kifolyólag. Indrican Axente sepreusi gazda 1924-ben társult Szabó Mátyás ghioroci és Tornyai Antal cuvesdiai lakossal, hogy Parv Iosif sepreusi gazda malomát megvásárolják. A megállapodás szerint a maloméért 300 ezer leit fizettek volna és foglalóként 50 ezer leit fizettek. Néhány nap múlva Parv meggondolta magát és duplán visszaadta a foglalót, a pénzen azonban Szabó és Tornyai

osztokodtak meg, harmadik társuknak semmit sem adtak. Indrican pert indított társai ellen, akik a bíróságnál azzal védekeztek, hogy a sepreusi gazda nem fizette be részét a foglaló kifizetésénél, tehát nem jár neki a visszakapott pénzből sem. Indrican tanúkkal igazolta a per folyamán, hogy nem fizetett ugyan készpénzt, azonban anyagi garanciát vállalt az üzlettel kapcsolatban, ami egyenrangú a készpénzzel. A bíróság elfogadta az álláspontot és ma hozott ítéletében a törvényszék kötelezte Szabót és Tornyait a perelt összeg kifizetésére.

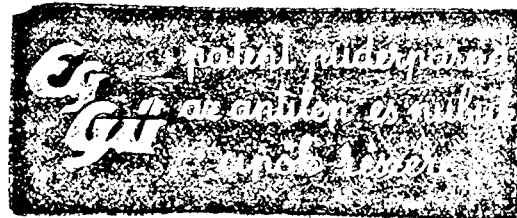
KARLSBAD

Gyomor és bélbajok, epekövek, epebántalmak egyetlen világhírű gyógyhelye. —

Minden kényelem. Bucurest—Arad—Karlsbad direkt személy-vagon átszállás nélkül.

PUPP HOTEL

és dependenciái a legmagasabb igényeket is leszállított árak mellett elégítik ki. 3649

Julius hó 12-én

ül össze Aradváros fogvelmi bizottsága

Mint ismeretes, az Aradi Közlöny cikkeiből, Aradváros tisztviselői karából számosan vonultak nyugdíjba, illetve kérték nyugdíjaztatásukat a lefolyt nyelvvizsga-eredményekkel kapcsolatosan. Az érdekelt tisztviselők és tisztviselők már átestek a kötelező orvosi vizsgálaton is egy tisztviselő kivételével, aki egészségügyi okokra való hivatkozással kérte nyugdíjaztatását, bár az orvosi vizsgálat nem látta beigazoltnak kérelmét.

Ilyen körülmények között Orezeanu Romulus törvényszéki főnök elnökletével július hó 12-én ül össze a város fogvelmi bizottsága, hogy ebben az esetben eleget téve a belügyminiszterium rendelkezésének, a fogvelmi vizsgálatot lefolytassák. Hír szerint ez a formalitás egyébként érdemben nem fogja befolyásolni az érdekelt tisztviselő nyugdíj-kérelmét.

CORSO CENTRAL

5 és 7¹/₄ órákor

Este 9¹/₄ órákor

Talpig uriaszony

(Galant Lady)

Ann Harding
Dickie Moore

Clive Brook
Tullio Carminati

SELECT

Ma utójjára!
5, 7¹/₄ és 9¹/₄ órákor

BARCAROLA

Gustav Fröhlich

Lida Baarova

3745

HIREK

Rökk Marika eladó!

Londoni jelentés szerint az a nagy német filmgyár, amely Rökk Marikát leszerződtette, állítólag tárgyalásokat folytat az egyik angol filmrendelkéséggel arról, hogy a népszerű magyar színésznő szerződését a londoni filmgyártó-cég vegye át.

Hollywoodban gyakran előfordul, hogy az egyik filmgyár kölcsönadja sztárját megfelelő ellenértékért a másik filmgyárnak. A sztárok szerződésében éppen ezért legtöbbször szerepel az a pont, amely szerint a filmgyárnak jogában áll a színészt megfelelő feltételekkel „eladni” vagy kölcsönadni. A Rökk Marikával kapcsolatban megjelent hírt egyelőre nem sikerült ellenőrizni és bár igen valószínű, hogy a berlini filmgyár szívesen átengedné Rökköt az angoloknak, az UFA budapesti képviselője szerint Rökk Marikával már nincs semmi baj és több ízben elhalasztott „legújabb” filmjének forgatását a napokban kezdik meg a Neubabelsbergi műteremben. Az UFA budapesti képviselőjének tudomása szerint Rökk Marika szerződésében nincs olyan pont, amely feljogosítaná a gyárat arra, hogy a színésznő munkáját más vállalatnak engedje át.

A londoni hír valószínűségét alátámasztja az, hogy Rökk Marika, aki már gyermekkorában Amerikába került és hosszú éveket tartózkodott a tengerentúlon, tökéletesen beszéli az angol nyelvet, németül viszont a legodaadóbb járadózás után sem tudott tökéletesen megtanulni az utóbbi hónapok alatt. Ujra és újra próbafilmeket kellett készíteni Marikáról, akinek német kiejtése eleinte túlmagyaros volt, később pedig elangolosodott. Már arról is szó esett, hogy Rökk Marikával egyáltalában nem készítenek filmet Berlinben, hanem kifizetik a neki járó gázsit és megengedik Budapestre való visszatérését.

— TOVÁBB TART A HŐSÉG. Délkeleti és déli szél, egyes helyeken zivatar is lehetséges. A hőség tovább tart.

Legszebb KERTIBÜTOR
KREBS & MOSKOVITZ
ARAD, új Neuman-ház.
Mindenféle kefe, kosár, lábtörölő, nád és tollporoló
Nagyon olcsó árban kapható. 2518

— Titulescu Párisba érkezett. Párisból jelentik: Titulescu külügyminiszter ma 10 órakor Párisba érkezett. Az állomáson Laval kabinetfőnöke fogadta. Titulescu az állomásról azonnal a külügyminisztériumba sietett, ahol félórás tanácskozást folytatott Lavallal. Titulescu a hét végéig marad Párisban, lehet azonban, hogy csütörtökön Londonba utazik.

— Bledben tartják meg a kisantant-konferenciát. Bucurestiből jelentik: Minden valószínűség szerint a kisantant-konferenciát most már július 15-én Bledben fogják megtartani, ahová Titulescu Párisból utazik.

— Julius 4-én ül össze a skupstina Belgrádból jelentik: A jugoszláv minisztertanács elhatározta, hogy a skupstinát július 4-re hívja össze. A minisztertanács bizottságot küldött ki a kormánynyilatkozat megszövegezésére. A kormány tagjai holnap Oblenovácra utaznak, ahol meg fogják köszörözni Sándor király sírját.

— FELEMELIK A LISZTILLETÉKET. Bucurestiből jelentik: Új dekretummal a lisztilletéket 0.25 leiről 0.90 lelel felemelik. Ebből 900 millió alapot létsítenek a buzaár feljavitására. A 77 kilogrammos buza minimális árát 34.000 leiben állapították meg.

— Pnsztító esőzések Angliában. Londonból jelentik: A napokig tartó őrjási hőség után megérkezett végre Angliába a zivatar és ennek kíséretében az eső, amely egyes helyeken olyan kiadós volt, hogy a kis patakok áradásokat okoztak. A vihar, amely az esőt megelőzte, több helyen súlyosabb pusztítást okozott. A villámcsapások sok embert megöltek és több helyen tüzet idéztek elő. A windsori királyi palota kertjében is kisebb tüzet okozott a villámcsapás.

— Semleges övet létesít Északkeleten Japán. Tokioból jelentik: A japán kormány ma nyilatkozatot tett közzé, amely szerint Mandzsukuo határainak békéje érdekében Északkeleten semleges övet létesítenek. Ez a terület jogilag továbbra is Kínáé marad és Japánnak nincs szándékában Északkeleten második Mandzsukuo létesíteni.

— Pop Gheorghe veszi át Crisan Gheorghe politikai örökét. Bucurestiből jelentik: Nemzeti-párti körökből vett értesülés szerint az elhunyt Crisan Gheorghe dr. helyére az ardeali és bansági párttitkári tisztségre Pop Gheorghet jelölik. Kétségtelen, hogy ő ennek a tisztségnek legesélyesebb jelöltje.

— Elmosott vasutvonalak. Bucurestiből jelentik: A Barbosi és Tecuci közötti vasutvonalakat az esőzések teljesen elmosták három kilométeres hosszúságban. A vonatoknak kerülőúton kell közlekedniük. Varciorova és Orsova között a vonalat nagy távolságban iszap fedte be és most munkások dolgoznak felszabadításán. A vonatok itt 10 kilométeres sebességgel közlekedhetnek. Adjud — Tgu Ocna között a vonatokat átszállással bonyolítják le a közlekedést.

— Egy óra hosszat a levegőben — pilóta nélkül. Londonból jelentik: A Farnborough-repülőterén folytatott kísérletek során ma egy óra hosszat volt a levegőben egy pilóta nélküli repülőgép.

Husz évig vándorolt testében egy srappellszilánk

Tegnap 57 éves korában Kalkuttában meghalt Dhaw Lázár híres mérnök, aki 20 évig kinlódott a halállal. Husz évvel ezelőtt a világháboruban egy srappellszilánk találta el, amelyet nem lehetett kioperálni. A srappellszilánk állandóan vándorolt a testében és mindig közelebb került a szívéhez. Husz év kellett ahhoz, hogy a srappnell végre a mérnök szívéhez érjen és keresztülfurta azt. A mérnök mindig azt hajtogatta, hogy fog meghalni, hogy a husz év előtt kapott srappnell szíven találja.

— Városi nyugdíjasok ügye a polgármester előtt. Szerdán délelőtt számos városi nyugdíjas deputative tisztelettel Ursu Ioan dr. polgármester előtt, akit arra kértek, hogy folyósítsa a költségvetésben egyébként szereplő 15 százalékos városi nyugdíj pótlékot, melyet egy éve nem kaptak kézhez. A harminchat nyugdíjas képviselőinek dr. Ursu kijelentette, hogy mindent el fog követni jogos járandóságuk folyósítása érdekében.

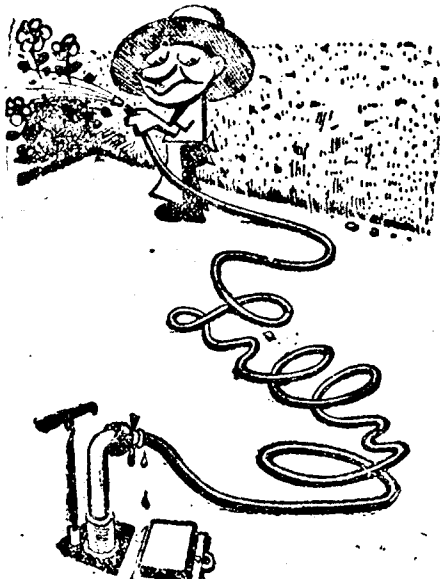
Asztalos-, ác- és bográr urak!
A Épület és Műbutorfák u. m.:
Fenyő, Gőzölt bükk, Cseresznye-, Díó-, Jávör-, Köris- és Tölgyárak
rendkívül jutányosan kaphatók
Aufrecht-fatelepen Arad, Cal. Vict. 1-3
Telefon 69. 8768
Preciz, olcsó gépfamegmunkálás!

— A NYUGDIJAK FIZETÉSE. A pénzügyigazgatóságon teljes erővel folyik a júniusi nyugdíjak kifizetésének a munkája. A mai napon a T. U. V. Z. és A. betűkkel kezdődő nyugdíjasok illetményeit fizették ki. A további sorrend a következő: Június 27-én: B. C. D. E. és F. Június 28-án: G. H. I. J. és K. Július 1-én: L. M. N. Július 2-án: O. P. R. és S. betűk.

Hogy kávé, tea, cacao szükséglete zamatol legyen, házalótól ne vegyen, mert „FIUME” 3081
különlegességi üzletben a legkisebb mennyiséget is beszerezheti, Piața A. Iancu 17. (Bárony mellett.)

— Nemdohányzó-szakaszok a CFR vonalain. A vasúti vezérgazgatóság rendeletet adott ki, hogy a vonatokon „nemdohányzó-szakaszokat” létesítsenek. Az első és második osztályon úgy a gyors, mint a Rapid, vagy személyvonatnál lesz nemdohányzó, a harmadik osztályon azonban csak a gyors és Rapidnál.

A szerelmes kertész,

aki a kánikulai hőségben is csupán szerelmesére gondol...

— Lefoglalta a litván kormány a két legnagyobb német bank vagyonát. Kaunasból jelentik: A litván hatóság ma a memelvidéki két legnagyobb pénzintézetet: az Agraria és a Kreditverband vagyonát lefoglalták. Lépését a litván kormány azzal indokolja, hogy a két bank finanszírozta a memelvidéki német szeparatista-mozgalmat.

— Új választási törvény Lengyelországban. Varsóból jelentik: A diéta 227 szavazattal 114 ellenében megszavazta az új választási törvényt. A lapok úgy tudják, hogy az új törvény teljesen kizárja az ellenzéki pártokat a választásokból.

— LEVERTEK CARNERAT! Newyorkból jelentik: Az amerikai néger boxoló Joe Louis legyőzte az olasz Carnerat, a volt nehézsúlyú világbajnokot. A győztes megnyerte az első, második, harmadik és ötödik menetet, a negyedik eldöntetlen volt, az utolsó hatodik meneten Carnera háromszor esett a földre, míg a bíró kihirdette az eredményt.

— Általános sztrájk fenyeget Asturia-ban. Madridból jelentik: Asturia tartományban a kommunista és szociálista munkások általános sztrájkot hirdetnek, hogy ezzel is tiltakozzanak az októberi forradalom régy vezetőjének halálraítélése ellen. A sztrájk nem sikerült, mert csak kevés munkás hagyta abba a munkát.

— Felmentett az esküdtszék két tiltott műtéttel vádolt bucuresti-i orvost. Bucurestiből jelentik: Az esküdtszék hétnapos tárgyalás után tegnap este 10 órakor felmentő ítéletet hozott dr. Pipergal és dr. Friedmann bucuresti-i orvosok ügyében, akiket azzal vádoltak, hogy Tudora Marian tiltott műtétet végeztek és a 6 hónapos embriót a műterem kályhájában elégették. A vád- és véd-beszédek elhangzása után 4 óráig tanácskoztak az esküdtek, míg végre felmentő verdiktet hoztak, a melyet a jelenlevő nagyszámu közönség lelkes ováció mellett vett tudomásul.

— A munkaügyi bíróság tisztviselő-személyzetének lakáskérélmét a város — mint megirtuk — elutasította. Fellebbezés folytán most döntött az ügyben a timisoarei revizióbizottság, a mely a jóváhagyta a város döntését.

— Izgalmas felfedezés a Neptun-strandon. Az elmúlt napokban a Neptun-strand közönsége egy fiatal embert fogott el, akit a kabinsorok tetején találtak. feszítővasakkal felszerelve. A polgármesteri hivatal ezután hívja fel fokozott éberségre a közönséget, mert csak így lehet meggátolni a lopásokat.

— Újabb kutyaharapási esetek Aradon. Az elmúlt nap folyamán jelentették a város állategészségügyi osztályának, hogy Kiss József libásdüllő lakost megharapta Pop Petru mészárosmester kutyája. A kutyát megfigyelés alá vették. Az ügyosztály hivatalosan közli, hogy az kutyastátium-rendeletet mindeddig nem léptették még életbe, csakis a veszettkutyák esetében, tehát minden ezzel kapcsolatosan elterjedt hír puszta híresztelés csupán.

— Városi árlejtés. A városi közközlettek bérletét ez évre a városi árlejtési bizottság Boros Ladislauinak adta ki évi 71.000 lei bérösszegért.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullet, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felrészíti a szellemet. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József víz használata folytán étvágyukat majdnem teljesen visszanyerik.

— Napoleon rossz utra tért... Az aradi rendőrség ma letartóztatta Valeanu Napoleon 22 éves cluji fiatal embert, aki uri családból származott, kereskedelmi akadémiát végzett, de azután rossz utra tért és elzüllött. Valeanu napokon át Aradon tartózkodott és itt különböző büntényeket követett el. Többek között elment dr. Duma aradi orvos rendelőjébe és konzultálás ürügye alatt ellopta az orvos pénztárcáját. Dr. Duma feljelentette ismeretlen tolvaját és megfelelő személyleírást adott, amelynek alapján a rendőrség Valeanút őrizetbe vette.

— A hadkiegészítő parancsnokság felhívja azokat az ifjakat, akik az önkéntességi jogot meg nem kérték, hogy azt 1935. októberéig kérjék. A kérvény mellé iskolai végzettségüket igazoló bizonyítványt kell mellékelniük és az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz kell benyújtaniok. Azokat a kérvényeket, amelyeket a hadügyminisztériumhoz adnak, vagy adtak be, nem veszik figyelembe. Akik nem igazolják október 25-ig iskolai végzettségüket, elvesztik minden jogukat.

A drágasági front újabb jelentései

Még nem döntöttek a gyógyszerárakról

Bucurestiből jelentik: Tegnap reggel a kereskedelmi minisztériumban a nagykereskedők bevonásával megbeszélés folyt le. A gyarmatáru- és orvosság-importőrök külföldi számlákkal igyekeztek beigazolni az áremelkedést. A bizottság átvizsgálva a számlákat, úgy határozott, hogy a gyarmatáru cikkekben a narancs és a külföldi ételolaj ára felemelhető, de semmiéle más áremelés nem jogos. A gyógyszerek áraira nézve még nem történt döntés.

Nyilvános kimagyarázkodással likvidálták a Megay—Meixner-ügyet Budapesten

Budapestről jelentik: A Képviselőház ülésén megkezdtek a polgári légvédelemről szóló törvény tárgyalását. Elsőnek Buchinger szólalt fel, aki azt mondta, hogy Magyarország szervezze meg inkább azt, hogy továbbra is békében élhessen és akkor nem lesz szüksége a légvédelmi törvényre. Eckhardt Tibor bejelentette, hogy elfogadja a törvényt, amelyet már előbb is el lehetett volna készíteni. Rassay is a törvényjavaslat ellen beszélt. Utána interpellációk következtek.

A napirend előtt felszólalt személyes kérdésben báró Berg Miksa, aki kijelentette, hogy annak idején ő információk alapján mondta, hogy Megay—Meixner román állampolgár volt. Kijelenti azonban, hogy sem személyében, sem becsületében nem akarta Meixnert bántani.

Utána Megay—Meixner emelkedett szólásra s közölte, hogy neki sem volt szándékában báró Berget megsértani.

— Francia postarepülőgép új rekordja. Párisból jelentik: Az a francia postarepülőgép, amely Délamerika és Franciaország között bonyolítja le a forgalmat, Buenos Airesből június 23-án reggel 3 órakor indult el és 25-én, este 10 órakor érkezett meg a bourgeti repülőtérre. Ezzel a teljesítményével világrekordot állított fel.

— Akasztották Fehértemplomban. Szabadkáról jelentik: A fehértemplomi törvényszék udvarán ma hajnalban felakasztották Draszin Stojan 30 éves hornokosi földművest, aki a múlt év június 17-én agyonvert Hornokoson két idősebb uriaszszonyt, aiktól 50.000 dinárt rabolt, majd elment a szeretőjéhez és ott fogták el napok múlva. Kedden hirdették ki a halálos ítéletet előtte és annak felolvasása után arra a kérdésre, hogy mi az utolsó kívánsága, közölte, hogy szeretné, ha a halálbüntetést életfogytiglani fegyházra változtatnák át. De kijelentették, hogy ez lehetetlen kívánság.

— A tanulmányi szabadságot kérő katonakötelesek figyelmébe. Az aradi Cerc de Recrutare közli, hogy azoknak az 1936. évfolyamba tartozó ifjaknak, akik tanulmányi okokból katonai szolgálatuk elhalasztását kérik, augusztus 15-ig bezárólag ajánlott írásban az alábbi iratokat kell a Cerc-hez beküldeni: Bélyegzett kérvényt a következő adatokkal: Név, keresztnév, állandó lakhely, születési hely és idő, a kontingens éve, a főiskola neve, amely miatt az elhalasztást kéri, a hely ahol ez az iskola található és az iskolaév, a melyre beiratkozott. Azok, akik ezt a kérvényt augusztus 15-ig nem nyújtják be, elvesztik a halasztási jogukat és november 1-én be kell vonulniok. Ezenkívül be kell nyújtaniok a következő év július 31-ig: a) Egységes iskolai beiratási igazolványt. (Az országbeli fakultások és akadémiák, nemkülönben a külföldi katonai attaséknak küldött minta szerint). b) A) és B) modelű nyilatkozatokat és a meghosszabbítási évre szóló katonai adónyugtát. Az 1936. évnél régebbi kontingensbe tartozó ifjaknak, akik az 1934—35. katonai év elhalasztását már igénybe vették, a fenti iratokat 1935. július 30-ig kell benyújtaniok. A legfelsőbb halasztási határ 27. illetve orvosoknál és gyógyszerészeknél 29 év. Az iskolai igazolványokat és az elhalasztási kérvényeket csakis az illetékes Cerc de Recrutare-hoz lehet benyújtani.

— Bérenyhesség és kínzó főfájások, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek pangását.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL: Piața Catedralei.
KESZTENBAUM: Str. Ghîba Birta.
OMESCU: Bulevardul Regina Maria.

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj-egyesülete értesíti tagjait, hogy a megrendelt szabadjegyek II-ik részletét június 28-án, pénteken átvehetik. Egyben értesítjük mindazon tagjainkat, akik nyugdíjukat a pénzügyigazgatóságnál kapják, hogy e hónapban mindenki megkapja nyugdíját, tekintet nélkül arra, hogy megvan-e az állampolgársága, vagy nincs. Akiknek nincs, azok július 2-án, kedden délután 4—6-ig az egyesület hivatalos helyiségében (Mocioni-ucca 12.) jelentkezzenek és hozzák magukkal nyugdíjkönyvüket, valamint a nyugdíjat megállapító „Decis”-t, hogy a megfelelő intézkedéseket megtehessek. Az elnökség.

— Hernyó-invázió Délegyiptomban. Kairóból jelentik: A délegyiptomi gyapotültetvényeket egy hernyófajta inváziója tönkretette. A hernyók a másfajta növényeket is veszélyeztetik.

— Arad és vidéke közönségének legszebb és legolcsóbb kiránduló helye Lipova gyógyfürdő. Az oradeai 85-ik ezred zenekara egész szezonzban koncertezik. 3715

— Dr. GRÜNWARD MÁRTON orvos rendel bőr-, urológia- és kozmetikai betegeknek: Arad, Strada Alexandri M. 3740

— Ha Abbáziába készül, csak a RESIDENZ-be. Nincs emelkedés és magaslat. Meleg tengeri fürdők. Összes orvosi diéták. Legolcsóbb perzók-árak.

— Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek megváltás a Földes-féle Ferrol Vastáplikör, mely a legjobban bevált étvágygerjesztő, vérképző és hizlaló szer. Egy üveg ára 100 lei Földes gyógyszerár Arad. 1782

— A futballjáték igazi ismerője tisztában kell, hogy legyen az egész világon lejátszódó futball-eseményekkel, a különböző országok speciális futballviszonyaival. Közel négyszáz oldalon, kétszáz képpel jelenik meg június hónapban dr. Virgil Economu „Futball” című könyve, amelyből egyformán megismerhetők az angol-szász futball rejtelmek, a latin stílusú spanyol és francia futball kulasszatikái, továbbá a magyar, osztrák, csehszlovákiai futballviszonyok. Emek a sportágnak igazi rajongói nem nélkülözhetik a terjedelmes és nivós szakmunkát. A könyv megrendelhető utánvétellel a következő címen: dr. Virgil Economu, Bucuresti, III., Str. Maria Rosetti 34. Pályáznyonkénti ára 200 lei.

Nagyszabású népünnepélyt rendez július 7-én Baia Lipován a lipovai Magyar Párt

Fontos értekezlettel és kulturális eseményekkel kötik össze az ünnepséget. — Utazás Aradról Baia Lipovára és vissza, beléptidij és ebéd az ünnepségen összesen 90 leibe kerül

Július 7-ikén a lipovai Magyar Párt nagyszabású népünnepélyt rendez Baia Lipován, olyan szenzációs és nivós programmal, mely Arad és Lipova magyar társadalmának valószínű kultúreseménye lesz. A nagyszabású ünnepség keretein belül, a timis- és aradmegyei műkedvelők több kitünő szindarabot fognak előadni és ilymódon a két megye legjobb műkedvelő gárdája indul nemes versenyre, a közönség tetszéséért és elismeréséért.

A július 7-iki ünnepség délelőtt nagyszabású értekezlettel kezdődik, melyen az aradi és timismegyei Magyar Párt tagozatai aktuális és a magyar ifjúságot érdeklő problémákkal fognak foglalkozni. Az értekezlet után, kitünő ebéd várja a résztvevőket.

Délután veszi kezdetét a nagyszabású népünnepély, amely felejthetetlen élmény lesz mindazok számára, akik részt vesznek ezen a gazdag műsorú, szórakoztató és nagy gondossággal megrendezett délutánon. A műkedvelő-verseny sok kedves meglepetést tartogat a közönség számára. Este kitünő zene mellett tánc lesz reggelig. A baia-lipovai népünnepélyre külön villamos indul és Lipován autobusz várja az érkezőket.

Az ünnepély összes költségei, melybe a viteldij, Baia-Lipován kitünő 3 fogásos ebéd, a népünnepély beléptidija és az utiköltség viszsza Aradra is bele értendő — összesen 90 lei.

Az ünnepség megrendezésén nagyszámú rendezőgárda munkálkodik. Főrendező:

— A Szociális Misszió aradi szervezete június 29-én, délután 6 órakor tartja a városháza dísztermében évi közgyűlést, melyre az érdeklődőket és a tagokat ezuton is meghívja Vásárhelyi Janka elnök. 3771

— A kölcsönös megértéshez szükséges légkör csak akkor állhat be, ha valaki mentes a kellemetlen szájbüztől. Az ODOL-lal való erőteljes szájbörlítés friss-illatú kielégzést biztosít.

— Ahol színeket és betűket táncolnak. A világ legbizarrabb balettjéről, a „betű és szimbalett-ről” közöl képekkel illusztrált, roppant érdekes cikket a „Déliab” új száma.

— A mesterséges furunkulus. Egy Charles Bruce nevű amerikai férfi találta fel a világ legfurcsább dolgát: a mesterséges furunkulust. Charles Bruce a világ legügyesebb csempésze volt és a furunkulus alatt jókora gyémánt rejtőzött. Erről közöl rendkívül érdekes cikket és képeket a „Tolnai Világlapja” új száma.

Reisz Frigyes, a lipovai Magyar Párt ügyvezető elnöke, Szász Ferenc alelnök, Elek Gyula református lelkész és Tóth János választmányi tag.

A népünnepélyen részt venni szándékozók jelentkezhetnek az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában.

LEGUJABB SPORT

Svéd lett a törvívás egyéni euróbabajnoka

Lausanneból jelentik: Ma délután folytak le az Euróbabajnok párbajtőr egyéni verseny döntő küzdelmei, amelyben tíz versenyző vett részt. A verseny eredményeképpen 1935. év törvívóbajnoka Drakenberg svéd lett, hét győzelemmel. Második Daydier hat, harmadik Agostini lett öt győzelemmel.

Az olasz versenyzők, akik az ötödik és hatodik helyre szorultak, első haragjukban elhatározták, hogy a holnapi kardvívó bajnoki versenyen nem vesznek részt.

F. C. Milano—CAO (Oradea) 2:1 (1:1). Bucurestiből jelentik: Szerdán ismét találkozott Bucurestiben a két csapat. A mérkőzés 6000 néző jelenlétében folyt le. Az első gólt a 10-ik percben Bodola fejese révén az oradeai csapat érte el. Az olaszoknak csak a 40-ik percben sikerült egyenlítőniük, majd a második félidő meghiőzta a döntő gólt.

A Reuter jelenti:

Beszélgetés a Reuter-ügynökség vezérigazgatójával

Mr. W. L. Murray érdekes nyilatkozata a világ legnagyobb szervezetének munkájáról — A hírszolgálat útja az aachen postagalambtól a londoni újságpalota külön kábelhálózatáig — Kanada—London: harmincegy másodperc — Amíg a Reuter egy hire eljut az újságok hasábjára — »A Reuter a világ hűséges tükre, az egyetlen könyomatos, amelynek nincsen félhivatalos jellege«

Trencsénteplic, 1935. június.
(Copyright.)

A Reuter jelenti: Ki tudná vajon megmondani, hogy a világnak minden részén, fehérek, feketék, rézbőrűek és a déli nap perzselő hevéből olajbarnára sült emberek közül hányan olvassák el minden nap az újságok oldalain ezt az egyszerű tömönlatot. Ki tudná vajon megmondani, hogy hatalmas metropolisok dübörgő rotációs-gépein és csöndes városok egyszerű nyomdájában a nap minden percében hány százmillió iv papirosra nyomtatják le a Reuter nevet?

A Reuter: nemcsak a világ legnagyobb újságtudóstó vállalata, hanem a világ legnagyobb szervezete is.

Egő piros rózsával gomblyukában itt áll most mellettem mister W. L. Murray, a Reuter-ügynökség európai vezérigazgatója a trencsénteplici park virágágyai között és a Reuter-ügynökség szervezetről beszélgetünk.

A világ könyomatosai minden két évben kongresszusra jönnek össze. Két évvel ezelőtt Budapesten volt ez a kongresszus, tavaly Athénben, jövőre Belgrádban lesz, az idén a Magas Tátrában gyűltek össze huszonöt ország távirati irodájának igazgatói és főszerkesztői. Lehetek vagy ötvenen. A Tátrából Prágába utaznak, közben pár órára megpihentek itt, Trencsénteplicen. A Grand Hotel első emeleti erkélyén huszonöt nemzet tarka lobogóját lengette a Kárpátokról leáramló enyhe szele. Hitler horogkeresztes zászlójával kezdődött a sor és utolsónak a szovjet sarlója és kalapácsa virított vörös mezőben.

A fontain lumineuse felszökő sugarai mellett Ottó Mejer, a Deutsches Nachrichtenbüro elegáns elnöke sétált karonfogva Jaques Doletzki-vel, a leningradi TASS igazgatójával...

Az ebédnél ahol cigány játszott, valóban képviselve volt az egész világ közvéleménye.

...De huszonöt ország sajtójának hírszolgálatát együttvéve nem jelent olyan nyilvánosságot, mint a Reuter egyetlen sora...

Hogyan indult el útjára a Reuter...

Zimmer Ferenc kormányfőtanácsos, a Magyar Távirati Iroda főszerkesztője volt szives bemutatni mister Murray-nak. A Reuter vezérigazgatója hatvan év körüli ur. Maga mondja: harminchétfő óta vagyok Reuter. Mosolyog mindig és a társaság legjobb táncosa. Hallatlanul mozgékony, mindenre figyel. Szemei egy pillanatra se maradnak nyugodtan. Emellett azonban tipikus angol. Minden szót meggondol, mielőtt azt kimondja.

Órül annak, hogy intervjút kérek tőle. Minden szavából kiérzik a büszkesége: ...én a Reutert képviselem...

— Hogyan született meg a Reuter? — ez az első kérdésem a mesterhez.

— Egy német bankhivatalnok, a Casselben született Reuter Gyula, később báró lett, alapította meg a vállalatot mintegy száz évvel ezelőtt. Az ügynökség eredetileg nem arra alakult, hogy a sajtót lássa el hírekkel. Közgazdasági tudósításokat, főként azonban tőzsdeturzúkat továbbított vállalatok számára. Amikor Reuter Gyula vállalatát megalapította, London, Páris és Brüsszel között volt már telegráf, Berlinből Frankfurturton keresztül szintén vezetett sürgönydrót Aachenig, ellenben Aachen és Brüsszel között nem volt távirati kapcsolat. Tehát Londonból nem lehetett se Frankfurturba, se Berlinbe eljuttatni a börzeturzúkat. Napokig tartott el, amíg a londoni kereskedő, vagy

bankár értesült arról, mi történt Frankfurturban. Reuter szellemesen oldotta meg a kérdést: postagalambokkal. A nap minden órájában indultak postagalambjai Aachenből Brüsszelbe és innen a német határ felé. A postagalambok híreit persze sürgönyben továbbította. Értett hozzá, hogy ez a manővere titokban maradjon és karrierjét a postagalamboknak köszönhetette.

— Hetvenöt évvel ezelőtt alakult át a Reuter-ügynökség részvénytársasággá, ekkor azonban — 1860-ban — a Reuter már fogalom volt. Hatalmas szervezetével behálózta az egész világot.

Szédületes számok

— Mondjon kérem néhány adatot a mai Reuterről!

Nevetve feleli:

— Se én, se más konkrét számokat mondani nem tudunk. A mi szervezetünk teljesen önálló vezérügynökségekre oszlik. Központunk Londonban van, de hat önálló osztályunk működik Kairóban, Bombayban, Shanghaiiban, Sinexben, Capstadtban és a kanadai Ottavában. Ezenfelül azonban minden ország fővárosában vannak önálló osztályaink. Hogy ezek hány tudósítóval, ügynökkel és alkalmazottal dolgoznak: ezt senki nem tudja megmondani. Egyedül a londoni központ alkalmazottainak a száma: kereken ötszáz. Emellett azonban Anglia legkisebb falujában is van Reuter-ember. Hogy fogalmat alkothasson magának szervezetünk nagyságáról, csak azt a kissé különös próbát em-

A newyorki gyapjútőzsdé zárlata 32 másodperc alatt érkezik meg a Reuterhez

És hogyan dolgozik a Reuter?

— Csak telegrammokkal. Percenkint ezrével futnak be a táviratok a világnak valóban minden részéről. Hozzánk levélben nem érkezik semmi. A sürgönyöket nyomban sokszorosítjuk és azokból egy-egy példányt egy percen belül megkap minden területi osztályfőnök. A londoni szerkesztőségeket külön sürgönyvezeték köti össze a Reuter palotájával. A kanadai winniepei gabonátőzsdé zárlatát harmincegy másodperc alatt kaptuk meg eddig és büszke vagyok rá, hogy ezt az időt sikerült harminc másodpercre leshorizálni. Ugyanezt a zárlati eredményt további hatvan másodperc alatt mi el tudjuk juttatni ama sok ezer előfizetőnkhez, akiket a winniepei börze kurzusai érdekelnek. A newyorki gyapjútőzsdé zárlatát valamivel hosszabb idő alatt, harminckét másodperc múlva kapjuk meg és hatvan másodperc alatt ezek a számok is eljutnak a világ nagy bankjaihoz, gyapjútőzsdéihez és tőzsdéihez. Sok száz sürgöny vonalunk állandóan dolgozik, azelőtt saját kábelünk is volt, de ezt eladtuk.

— És hogyan ellenőrzik a befutott hiranyag megbízhatóságát?

— Eltekintve attól, hogy szervezetünk teljesen megbízható, az ellenőrzésnek egy igen eredeti formáját találtuk meg. Nekünk mindenütt több tudósítónk van. A legtöbb esetben az egyik nem is tud a másikkal. Így tehát az eseményekről egy időben több helyről is kapunk telegrammot. Néha husz távirat fut be ugyanarról az eseményről. A kontroll tehát könnyű. Ha azonban a legcsekélyebb kétely is felmerül: a Reuter a híradást nem közli.

— Vállalatunk alapítójának a jelszava volt:

„A Reuter a világ hűséges tükre!” Ennek a jelszónak a jegyében dolgozunk ma is. A Reuter sohasem volt félhivatalos tudósító. Önállóságát mindig megtartotta és ma is egyetlen.

litem meg Önnek, amit egyszer Londonban csálunk meg.

Fia maga elé teszi a föld térképét és kezébe vesz egy kést és keresztül szeli a mappát, bármilyen irányban, akár északról keletre, akár keletről nyugatig, lakatlan vidékeken és óceánokon át, minden ilyen metszéssel legalább négyezer Reuter-ügynököt talál...

— Mi Londonban minden hónap elsőjén a világ negyvennégy valutájában utalunk ki fizetéseket, sordijákat, honoráriumokat. Saját irodánk vannak Párisban, Berlinben, Bécsben, Madridban és minden európai és tengerentúli ország fővárosában. De ezek az irodák önállóak, mi Londonban csak a vezetőt ismerjük. Nekünk semmi közünk sincsen például a berlini iroda százötven munkatársához.

— A világnak minden újságja — jelenték az meg bármilyen nyelven is — közvetlenül, vagy közvetve összeköttetésben áll velünk és híriünket közli.

— A különböző távirati ügynökségek megbízottai — akárcsak az udvaroknál a nagykövetek — ott dolgoznak a mi londoni palotánkban. A Magyar Távirati irodát például a nagyon rokon-szenves dr. Rátz Dezső Károly képviseli, ő adja tovább Budapestre a Reuter anyagát és tőle veszszük át a Magyar Távirati Iroda hirananyagát. A vállalat elnöke Sir Roderick Jones, az első alapító családjából ma már senki se aktív a vállalatban. Báró Reuter egyetlen fia, Baron Herbert de Reuter a háboru alatt meghalt és nem maradt gyermeke.

— Hogy hány kiadásunk készül? Édes Istenem: minden percben egy egész csomó. A

Reuter-ügynökség háza az alapítás óta egyetlen egyszer volt bezárva: 1916-ban, amikor Londont a Zeppelinek bombázták és mi bombabiztos cementfedezék alatt dolgoztunk.

— Ebben az időben a Cityben, a régi ghetto-ban, az Old Jewry-n volt a Reuter és a veszelés napokon szemben, a pincében dolgoztunk. Ma irodánk új ötemeletes palotánkban vannak, a Victoria Embankmenten, a Themse partján, de már ez a palota is szűk és nemrég kénytelen voltam a könyvelési osztályt máshova telepíteni.

mindenkitől, minden kormánytól és minden párttól független tudósítószervezet.

— Ha valamely nagy szenzáció befut a Reuterhoz, mi azt nyomban kiadjuk. És fennállásunk alatt majdnem minden eseménnyel megelőztünk mindenkit.

A szenzáció hajdan és most

— Amikor Lincolnt meggyilkolták, hét nap kellett hozzá, hogy elsőnek közöljük ezt az eseményt. Ma: hét perc már hosszú idő...

— Sándor szerb király meggyilkolását mi adtuk először hírül a világnak, de igazán legnagyobb sikerünket az angol-bur háboru alatt arattuk. Egy délafrikai várost, Mafekinget Baden-Powell ezredes, a világhírű cserkészfőparancsnok tartotta megszállva. Ezt a várat körülvevették a bur csapatok. Az angoloknak végül sikerült 1900. februárjában a várat felszabadítani. A különben nem nagy jelentőségű eseményről mi február első péntekjén hírt adtunk. Egész London mámorban uszott. A hivatalos jelentés csak a következő hétfőn érkezett meg. Vasárnap Roberts angol tábornok a Reuter-jelentést felolvastatta Capstadtban. Hogyan történt ez? Egyszerűen úgy, hogy mi a hírt a várat körülzáró és visszavonuló bur csapatban lévő tudósítóktól kaptuk. Ez a tudósító Portugal—Kelet-Afrikán keresztül küldte a sürgönyt. Adenben az angol cenzor aiudt: és a sürgöny átsuszott a cenzurán. A burok maguk után felhengerítették a sürgönyvonalat, az angol hadsereg hírszolgálatát lovakon mozgott...

Mister Murray hirtelen elhallgat. A zenekar lágy melódiája tangót játszik és a világ legnagyobb szervezetének vezérigazgatója, halk dudolással kíséri a muzsikát, majd udvariasan elbacsuzik és a szomszéd asztalnál mosolyogva hajol meg egy pazar eleganciával öltözött, előkelő angol hölgy előtt...

PAÁL JOB.

Modern diszkötéseket

színes és arany nyomással szolid kivitelben, rendkívül jutányosan, pontosan és gyorsan készit: 1757.

DAVIDOVITS könyvkötészete
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Hermann-udvar

Szeplős, pattanásos,

májfoltos, mitesseres arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Egy évre	Lei 840.—
Félévre	„ 420.—
Negyedévre	„ 210.—
Egy órára	„ 70.—

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

50 milliót keresett most az állam az ardeali volt magánvasutak külföldön maradt részvényein

A részvénybejelentés elmulasztásának kollemlen következményei — „A hibát egy főmérnök követte el“

Az egyik bucuresti-i közgazdasági napilap szerdai számában az alábbi tartalmu aradi vonatkozású cikket közölte: Az impérium átvételek Ardealban 17 magánvasut működött, amelyeknek igazgatósági székhelye Budapest volt. Ezek közül 15 magánvasut összes vonalait az ardeali területekhez tartoztak. A magánvasutak annakidején olyan szerződést kötöttek a volt magyar államvasutal, hogy az az általa, szállításokból bevételezett összegből 47—56 százalékot fizetett nekik. A békeszerződés aláírása után a CFR. átvette ezeket a vasutakat, de nem ismerte el a volt magyar államvasut reájuk kedvező szerződését és kártalanítás nélkül használta a magánvasutakat. Emiatt rendkívül sok pert indítottak, amelyekben a párisi döntőbíró és a Népszövetség illetékes bizottságai is határozatokat hoztak. Egyik-másik bíróság kártérítési összegeket is állapított meg a magánvasutak javára.

Utólag megállapítható — folytatta a cikkíró — hogy a magánvasutak átvétele nem volt teljesen szabályszerű és a hibát C. Raileanu főmérnök követte el. Az ő tanácsára ugyanis az állam csupán a részvénytöbbséget szerezte meg a magánvasutaktól, de a vasutak felszerelését és ingóságait külön nem vásárolta meg, így tehát az állam csupán a részvényesek jogait vette át.

Ettől eltekintve, az ardeali magánvasutak fő részvényesei és a vasutak vezetőségei kötelezték magukat arra, hogy az összes ardeali törvények rendelkezéseit továbbra is betartják és igazgatóságai székhelyüket Budapestről Aradra és Clujra helyezik át. Az aradi törvényszéken két, a Cluj-i törvényszéken pedig tizenöt magánvasut részvénytársaság jegyeztette be magát. A román állam a részvénytöbbség átvételekor külön igazgatóságokat nevezett ki, amelyek kimondták a részvénytár-

saságok felszámolását és ez meg is történt, az állam érdekeinek szemelött tartásával.

Bucurestiben hónapokkal ezelőtt elhatározták, hogy felhívást bocsájtanak ki a külföldön élő részvényesekhez, akiknek kötelességüké teszik, hogy három hónap alatt mutassák be a tulajdonukban lévő részvényeket, mert a CFR. 1:1 arányban át fogja azokat venni; ellenkező esetben, — három hónap letelte után — a részvények értéküket veszítik. Még ha a fő részvényesek tényleg be is mutatják értékpapírjaikat, akkor is kitűnő üzletet csinált volna az állam, illetve a CFR. mert hiszen azok a részvények sokkal többet érnek, mint az 1 lei = 1 korona aránynak megfelelő összeg.

A három hónap most telt le és a külföldi részvényesek, akik ugyilátszik nem szerezhettek tudomást a részvénybejelentési bucuresti-i felhívásról, nem tették le részvényeiket és azok értéktelen papirokká váltak. Megállapították, hogy összesen 53 millió 420 000 lei értékű részvényt kellett volna letétbe helyezni, de csak 3 millió 926 000 lei értékű részvényt tettek le, mert ugyilátszik a többi külföldi részvényesek semmit sem tudtak a részvénybeszolgáltatási hirdetemnyről.

De akár tudtak erről, akár nem, — a bucuresti-i lap szerint — elvesztették a közel 50 millió lei értékű részvényt, de viszont azok értéke az államé lett. Csattanól közöljük még, hogy a CFR-nek kellett volna megfizetni a részvény visszavásárlási költségeket, de az államvasut még ezt sem tette meg és kijelentette, hogy a maga részéről egy leit sem áldoz erre a célra.

Végül megállapítjuk, hogy a cikkben említett két magánvasut: az Oradea-Bihorul-i, valamint a Matra-Crisana helyi érdekű vasut, amelyeket annakidején, mint „felszámolás alatt lévő“ üzemetek jegyezték be az aradi törvényszéken.

A június 11. előtti külföldi árutartozásokra legfeljebb 5—10 százalékos deviza-jutalmat számít a Jegybank

A kormány gazdasági bizottsága elfogadja a speciális bizottság határozatát — A román-német áruforgalomban máris csak 5—10 százalék deviza-felárat számít a Banca Nationala

Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy a külföldi államok megbízottai elégedetlenségüket nyilvánították Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter előtt a 44 százalékos import devizafelár miatt és különösen Németország delegátusai követelték a prémium leszállítását. A kormány megbízta Badulescu pénzügyi alminisztert, Manolescut, a Banca Nationala inspektorát és Leon kereskedelmi alminisztert, hogy ezt a kérdést behatóan tanulmányozzák és sürgős javaslatot készítsenek, amellyel a kormány gazdasági bizottsága rövid időn belül foglalkozik.

Ez a döntő-bizottság — mint Bucurestiből jelentik — felkereste Dimitrescu Jegybank-kormányzót ilfov megyei birtokán és közölte vele, hogy a régi árutartozások kifizetésére szolgáló devizákra szükségtelennek tartják a 44 százalékos felár fenntartását.

Feltétlenül le kell szállítani ezt a prémiumot — hangzottak a szakértők — és ez alapon a Banca Nationala a román-német áruforgalomban már csak 5—10 százalékos devizajutalmat számít. Az ehhez szükséges borderókat tegnap kezdték kiállítani, tehát a németországi összes árucikkeket most már csak 5—10 százalékos devizafelár terheli.

A bizottság egyébként érintetlenül hagyta az új külkereskedelmi és devizarendszer többi alapelveit, tehát a jövőben lebonyolítandó árubehozatalnál a Jegybank általában 44 százalékos prémiumot fog számítani. A hármass bizottság fenti javaslatával a Tatarescu-kormány gazdasági bizottsága valószínűleg már holnap foglalkozik és annak alapján bonyolítodnak le az összes külkereskedelmi ügyeket.

Egyébként rendkívül érdekes az az újítás, hogy a devizák átutalásához eddig szükségelt látamozásokat újabb vízummal szaporították. Tudvalevőleg a Banca Nationala adja a deviza átutalási engedélyeket, a Jegybank igazgatósága vezeti rá a szükséges látamozásokat az okmányokra és ez alapon mostanig az árubehozatal lebonyolítását követő 90 nap mulva lehetett csak a vételárát a külföldre átutalni. A legújabb látamozást a Franciaországból történő áruimportnál követeli a Jegybank. Ez a látamozás a devizaátutalás időrendjének megállapítására vonatkozik és enélkül még akkor sem lehet a devizát Franciaországba átutalni, ha arra az importőr már megkapta az engedélyt. Az új vízumot E. van R. kereskedelmi miniszteri vezérigazgató és Roger Sare francia kereskedelmi attasé végzik.

A Csehszlovákiába történő devizaátutalást egyelőre beszüntették és a transzfervizum kiállítását is felfüggesztették. Ennek az az oka, hogy a Csehszlovákiából hozánk irányuló árubehozatal felülmulta a tőlünk Csehszlovákiába irányított exportmennyiséget, ezenkívül pedig a mi importőrjeink a behozatali kvótát már kimerítették. Ezért az árubehozatali engedélyeket a kontingens-bizottság egyelőre visszatartja. A Jegybank pedig nem ad ki újabb átutalási engedélyt, amíg a román-cseh kereskedelmi mérleg ki nem egyensúlyozódik. Mindezekből megállapítható, hogy az új külkereskedelmi rendszer mostanig nem változott be a hozzáfűzött várakozást, amit az is igazol, hogy a 44 százalékos devizafelár bevezetése óta a Jegybank egyetlen tran-átutalási engedélyt sem adott ki, mert az importőrök vonakodnak ilyen alapon üzleteket kötni.

A szép hajszin
még vonzóbbá teszi!

Minden hölgy — aki IN-STANTANÉE hajfes-

töszert használ — el van ragadtatva annak előnyeitől. Eppen ezért ma már sok ezer hiva van — az országban mindenütt — ennek a nagyszerű szernek.

Instantanée

Mindenütt — 14 színdnyalatban — kapható.

Vezérképviselő: Excelsior, Buc., Calea Mosilor, 78

Csak a háborúelőtti kereskedelmi és pénzügyi rendszer bevezetésével menthető meg a világ gazdasági helyzete

A nemzetközi kereskedelmi kamarák párisi kongresszusának nagyföltűnést keltő első ülése — A tancsközösen negyvenöt állam ezer megbízottja jelent meg — A kongresszust Lebrun francia köztársasági elnök nyitotta meg

Mint Párisból jelentik, a nemzetközi kereskedelmi kamarák kongresszusát fényes ünnepi külsőségek között ma nyitotta meg Lebrun köztársasági elnök. A megnyitás a Sorbonne-n volt, ahol negyvenöt állam ezer megbízottja jelent meg. Közöttük szerepelnek a világ legismertebb közgazdasági szaktekinélyei. A legtöbb delegátust Anglia, Északamerika, Francia- és Németország küldték el a kongresszusra. Az ünnepélyes megnyitás után délelőtt megkezdődtek a tanácskozások, amelyek valószínűleg egy hétig tartanak. A kongresszus elnöke Douchemin René, aki hosszabb megnyitó beszédet mondott és rámutatott arra, hogy a nemzetközi kereskedelem zavarai csak úgy tüntethetők el, ha a világ minden vezető állama elhatározza a békés együttműködést.

Fentener D. F. van Vlissingen, a hollandiai nemzetközi kamara elnöke, rendkívül érdekes és az összes jelenlévők által helyeselt beszédben ecsetelte a mai helyzetet.

— Két évvel ezelőtt tartottak kongresszust a nemzetközi kereskedelmi kamarák — mondta — és akkor részletes programot dolgoztunk ki, amelylyel meg akartuk javítani a világkereskedelmet. Sajnálattal állapítjuk meg, hogy azóta általában rosszabbodott a kereskedelmi helyzet, habár tagadhatatlan, hogy egyes államokban javultak a viszonyok. A nemzetközi fizetések azonban két év alatt bonyolultabbakká váltak és az önellátási rendszer tuhlajtása megnehezítette a nemzetek működését. Majdnem minden ország nemzeti prosperitást akar nagy erővel megvalósítani és e téren fantasztikus kísérletek is történtek, olyanok, amelyek határozottan sértik a többi országok érdekeit. Némely államokban jutalmakat adnak a kormányok azért, hogy egyes élelmicikkek termelését növeljék, más államokban viszont azért, adnak jutalmakat, hogy ugyanazoknak a cikkeknek a termelését csökkentésék. Csupa ellentétes intézkedést látunk. Némelyik tengeri állam csökkentti hajóinak tonnatartalmát, a másik tengeri állam viszont mindent elkövet hajóparkjának növelése érdekében. Néhol a termelési költségek leszállításával az árucikkek ár-csökkenését akarják elérni, más országokban viszont a pénzügyi érdekléssel akarják elősegíteni az árucikkek forgalmát és árhullámzását. Ilyen ellentmondó intézkedések kaoszt teremtenek a nemzetközi gazdasági életben.

Megállapításaink szerint a világkereskedelmet teljesen a háborúelőtti alapokra kell helyezni; stabilizálni kell a pénzügyeket, mert addig nem lesz rend a világon.

— A kormányok a jövőben ne avatkozzanak bele országai közgazdasági életébe, ne akarják megölni az egyéni kereskedelmi kezdeményezést, mert akkor sohasem győzzük le a mai rettenetes nehézségeket. A nemzetközi kereskedelmi kamarákat ez az ideális célkitűzés irányítja és ha valamennyien összetartunk, akkor rövid idő alatt új és szabad gazdasági irány virrad a világ összes népeire.

A délutáni ülésen a különböző országoknak az új fogyasztó piacokért megindított versengésével, a

technikai és termelési irányokkal és a légi szállítási problémájával foglalkoztak. A kongresszus határozatai elé világszerte nagy érdeklődéssel tekintenek.

**— AZ ÖSSZES INGATLANOKAT MENTE-
SÍTETTÉK A JÖVEDELMI PÓTADÓ ALÓL.** A pénzügyminiszter rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságához és azt közli, hogy az 1935. április 22-én kibocsájtott rendeletét most kiegészíti. A jövedelmiadó superkvótája alól menesíti az összes városi és falusi ingatlanokat, ezután tehát nemcsak a házak, hanem a földbirtokok jövedelmiadó kvóta fizetése alól is felmentti a miniszterium a tulajdonosokat. Ez a rendelet nem csak a magánosokra és részvénytársaságokra, hanem az állami, megyei, községi ingatlanokra is vonatkozik.

— Megváltoztatták néhány árucikk forgalmi adóját. A pénzügyminisztérium rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságához, amely arról értesít, hogy a keményítő, a glukoza forgalmiadója 6 százalékos, a müjégé és a belföldön készült szikvizé 3 százalékos, a fűrészpör és fűrészhulladék forgalmi adója 1 százalékos, a málnaszörp és a cukorszirupok forgalmiadója pedig 6 százalékos.

— A gabonaexportörök fontos gyűlése. Mint Galatiból jelentik, a regáti gabonaexportörök vasárnap, június 30-án gyűlést tartanak, amelyen az új külkereskedelmi és devizarendeletről foglalkoznak és határozatukat a kormány elé terjesztik.

— Büntetést szabnak ki azokra, akik a gyapju minimális árát nem tartják be. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszter holnap rendeletet ad ki, amely kimondja, hogy súlyos pénzbüntetést kell kiszabni azokra, akik nem tartják be a gyapju minimális vételárára vonatkozó rendeletet. A bírság ellen első fokon a járásbíróhoz, másodfokon pedig a törvényszékhez kell fellebbezni.

Pert vesztett

**báró Bohus Zsigmond öt siriai
gazdával szemben az aradi
törvényszéken**

Évek óta huzódó per fejeződött be ma az aradi törvényszéken. Még 1927-ben báró Bohus Zsigmond pert indított Codreanu Iuliu siriai gazda és négy társa ellen. A földbirtokos földet adott el a gazdáknak 2 millió 327 lejért és — a kereset szerint — az átírási és más költségek címén 190 ezer lejt kellett volna még fizetniük, azonban ezen kötelezettségüknek nem tettek eleget. A per során az öt gazda kijelentette, hogy a szerződés szerint minden költséget az eladónak kellett viselnie, ők többet fizettek, mint amennyit kötelesek lettek volna. A bíróság ma ítéletet hozott az ügyben és elutasította keresetével báró Bohus Zsigmondot, akit 14 ezer lei perköltség megfizetésére ítélt.

A titok

Ez a sokat sejtető cím nem takar semmi fantasztikus elképzelést, amit egy realitásoktól távol élő írói képzelet filmben, regényben, vagy színdarabban talál a feszült érdeklődéssel figyelő olvasó elé. Még csak valami új titokzatos szerről sincsen szó, valami új és eredeti ötletéről, amivel a krízist akarnók megoldani. Mindézekkel eleget foglalkoznak a nagyfejűek és csak ők tudják, hogy milyen eredménnyel. Az alábbiakban egy sokkal egyszerűbb, mindennapi és mindenkit érdeklő problémáról lesz szó.

Egy mindnyájunk által könnyen szem elől tévesztett, de annál fontosabb kérdésről: a könnyed járás titkáról, a legtöbbször használt, de legtöbbször nagyon elhanyagolt testrésziünkről: a lábainkról.

Pedig milyen gyakran megfigyelhetjük, hogy a sok járástól elfáradt ember milyen fidehen vonszolja lábait. Senki sem gondolt azonban arra, hogy a bajt nem csak megszüntetni lehet, hanem meg kellene előzni. Mert az igazi orvostudományak is ez az elve: inkább megelőzni, mint utólag gyógyítani a bajt. A lábak elfáradásának ezt a megelőzését szolgálja a Palma-okma talp és sarok.

— Eh, olcsó reklám! — kiált fel e helyen a türelmetlen olvasó.

Pedig hát ha megkérdezi orvosát, hogy mi a véleménye a fáradtság és a nehezenjárás eme elenszerűéről és ennek kitűnő hatásáról és hogy nem ez-e a könnyed járás titka, az orvos válasza bennünket fog igazolni. Ami még emellett figyelemre méltó, az az említett gyártmányok megbízható vízhatlansága, tartóssága és mérsékelt ára, aminek következtében mindenki számára hozzáférhető.

Túl Mata Harin és túl Staviszky

Kémkedés, leánykereskedelem és milliós csalások vádjával

**áll bírái előtt az utóbbi évtizedek legzseniálisabb kalandornője
A legnagyobb és legzseniálisabb bűnügyi regény ragyogó szépségű vádlottnője a párisi esküdtszék előtt**

Párisból jelentik: Az utóbbi évtizedek egyik legszenzációsabb kalandorregénye bontakozik ki egyik párisi esküdtbírószék tárgyalótermében. A bűnügyi középpontjában Paula de Rozicka marchise, a legnagyobbstílusú kalandornő áll, akit méltán a női Staviszkynek nevezhetnénk, ha számtalan házassága és regényírói fantáziát megszegyenítő módon változatos élete a sokrétű szélművészek királynőjévé nem avatta volna. Paula de Rozicka, ez a ragyogó szépségű, 35 éves, nagyműveltségű, sok nyelvet beszélő asszony, nemcsak a la Stavisky, hitelezők ezreit csapta be, nem csupán kémkedett: a la Mata Hari, nem csupán leánykereskedelem terén tette magát hirhedtté, hanem a legképtelenebb kilengéseket követte el a lopástól kezdve, a hamiskártyázásig, mindent végig csinált.

Szépsége, különös praktikus érzéke, a férfiakra gyakorolt szuggesztív hatása lehetővé tette, hogy mindég a felső tízezek világában keresse ki magának a leggazdagabb férjeket, akiket aztán

örült költsége, hihetetlen pazarlása csakhamar a romlás szélére kergetett.

Paula de Rozicka marchise, akit nevét is annyiszor és oly gyakran cserélte, mint férjeit, a tönkrement férjektől elvált és új, friss vagyonok tulajdonosait kerítette, különösen leánygőző szépségének varázskörébe.

A világsajtót az elmúlt évek alatt nem egy szenzációs házasságának híre foglalkoztatta, s most a bírósági tárgyalás alatt, melynek külön szenzációja, hogy a szép kalandornőt néger származású férje védi az ellene felhozott vádak ellen. A tárgyaláson, mint egy visszafelé pergetett film játszódik az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb bűnügyi regénye.

Paula de Rozicka, leánynevén Renée Saffroy, jó módu francia polgárcsaládból származik. Tizenöt éves korában megszökött egy báróval, akit azonban rövid idő múlva, egy gazdagabb férfi kedvéért elhagyott.

A bűnügyi hatóságokkal először 18 éves korában került összeütközésbe,

Gazdag barátja, aki vagyont költött rá, egy napon arra ébredt, hogy ellopták nagyjértékű készpénz vagyonát. Feljelentést tett a rendőrségen. A nyomozás csakhamar kideríti, hogy a tettes a szép Renée volt, akit barátja közbejárására nem tartóztattak le, hanem egy svájci javítóintézetbe zárták. Három hét múlva a különös leány, a leggondosabb őrizet dacára, vakmerő módon megszökött az intézetből és Németország felé veszi útját. Németországban az egyik legnagyobb gépgyár tulajdonosának barátnője lesz, akit hosszas rábeszélés után

rávesz arra, hogy egy kémszervezetnek fontos megbízását elvállalja,

A gyáros halálosan szereti a gyönyörű francia leányt és kedvéért elvállalja a veszedelmes szerepet. A rendőrség kémelhárító osztálya azonban csakhamar felfedezi a kémkedést, de Renée Saffroy idejekorán Angliába menekül,

míg barátját husz évi kényszermunkára ítélik.

Néhány évvel később az angol lapok hoszszu, részletes riportokat közöltek a dúsgazdag bankár, Maurice házasságáról, aki egy szép, fiatal francia leányt vezet oltárhoz. A szép francia leány Renée Saffroy volt, aki ezzel a házasságával a londoni pénzarisztokrácia világába arrivált. A fiatal Maurice bankárné még a luxushoz szokott londoni társaságokat is elkápráztatta pazar estélyeivel és kerti ünnepélyeivel. Az angol lapok részletes tudósítást közöltek ezekről a kerti ünnepekről, melyek közül

egynek-egvnek a megrendezése tízezer font sterlingbe került.

Természetesen ennek az örült tempóú költségeknek nem lehetett jó vége. Egy esztendő alatt Maurice bankár teljesen tönkrement. A szép, fiatal Renée beadta a válókereket, miután férjétől nagyobb összeg végkielégítést kapott. A férfi kivándorolt Délamerikába, míg a feleség Montecarloban tünik fel, szebben és ragyogóbban, mint valaha. Két hét alatt a rouletten elveszti egész vagyonát s ez időtől kezdve a legváltozatosabb anyagot szolgáltatja az újságoknak

Megnyeri az autó sebesség-verseny második díját, majd baleset éri s kórházba szállítják, ahol a főorvos menyasszonya lesz. Esküvőjének estéjén azonban váratlanul eltűnik.

A szerelmes férj keresteti az egész világon. Így tudódik ki, hogy a szép Renée Afrikába vándorolt és a marokkói rendőrség leánykereskedelem miatt letartóztatja. Ugy látszik, a börtönt nem sikerült elkerülnie, mert néhány évig a szép Renée neve nem szerepel a botránykrónikákban. Két évvel ezelőtt Claude d'Aziz név alatt ismét feltűnik Párisban egy liberiai származású dúsgazdag néger ügyvéd oldalán. A fiatal ügyvéd nagytehetségű szónok és jogtudós, aki csakhamar ismertté tette magát a francia bíróságok előtt. A szép Renée ez alkalommal férje vagyonából bankot és ipari részvénytársaságokat alakít. Zavaros, komplikált tranzakciói eleinte rentábilisnak mutatkoztak, néhány héttel ezelőtt azonban az egész vállalat összeomlott és

ekkor derült ki, hogy a hitelezők ezreit károsította meg

Renée Saffroy, akit vállalatának érdekében, több nagyvállalat igazgatójával és nagykonsernek, valamint bankok vezetőivel szerelmi kapcsolatot tartott fenn.

A tanuk vallanak. Bűnök, sáfangosan kísérelt, törvénytelen manipulációk, merész vállalkozások, szerelmi kapcsolatok adatai gyűlnek a súlyos aktahalmazokban, melyek Renée Saffroy bűneinek lajstromát terjedelmes bűnügyi dossziévá növesztik. A férj pedig, a legzseniálisabb fekete bőrű ügyvéd, halálos elszántsággal védi az asszonyt, akinek bűnösségében nem hisz, akit igyekszik tisztára mosni a vádak alól.

Olcsón és jól nyaralhat EFORIAN

1.082 leitől kezdve

WAGONS-LITS//COOK

a Fekete tenger gyöngyén,
8 napi nyaralás már

Biztosítsa idejében helyét a

Monetjegyirodában,
Arad, Minorita-palota

3768

SPORT KÖZLÖNY

Románia bajnokcsapata résztvesz a jövőévi közép-európai kupamérkőzéseken

Olasz Inditvány szerint huszra emelik fel a kupa résztvevőinek létszámát — Sárosi és Sindelar vezetnek az ezévi kupameccsek góllövő listáján

Bécsből jelentik: A Közép-európai Kupaküzdelmeket a jövő évre feltétlenül reformálni kívánják és ezért több javaslatot készítettek a Mitrocup játéktervének megváltoztatására. Kétségtelenül a legérdekesebb az olasz futballszövetség javaslata, amely a napokban készült el és a Közép-európai Kupában résztvevő csapatok létszámának huszra való felemelését indítványozza. A javaslat szerint tehát a négy-négy olasz, osztrák, magyar és cseh csapat mellett, a két legjobb svéd együttes, továbbá

Románia és Jugoszlávia bajnokcsapata is résztvennének a küzdelmekben.

Az olasz javaslatra vonatkozólag Meisl Hugó, a Közép-európai Kupa titkára, érdekes nyilatkozatban világította meg álláspontját:

— Az a hitem, — mondotta Meisl, — hogy az olasz javaslat elfogadása új lökést adna a Közép-európai Kupának, mert kétségtelen, hogy a bővítés jelentősen emelné a Kupa propaganda-értékét. Svájc bevonásáról már legutóbb döntöttünk, de a másik két ország:

Románia és Jugoszlávia is, sportbőleg annyira magas nívón áll,

hogy az osztrák futball bizonyára nagy örömmel venné az olasz javaslat sikerét. Természetesen feltételként kellene megszabnunk Jugoszlávia és Románia részére, hogy csakis olyan ellenfeleket vállalhatnak, amelyek megfelelő

O Letiltották a Titanus-pályát. A Titanus-pályán előfordult vasárnapi botrány miatt a szövetség betiltotta a Titanus-pályán való mérkőzés rendezés jogát és így a Titanus-vándordíj vasárnapi meccsei valószínűleg elmaradnak.

O Budapesten játszik az első Hungaria—Juventus meccset. A Hungaria és Juventus megállapodtak, hogy az eredeti sorsolás szerint a Közép-európai Kupameccsüket Budapesten bonyolítják le, amely vasárnap kerül sorra.

O Jimmy Hogan az osztrák szövetségi tréner. Az osztrák futballszövetség leszerződte Jimmy Hogant, a budapesti MTK volt kiváló angol trénerét, szövetségi edzőnek.

Hol tölti szabadságát?

Teljes kurát pausálásban elsőrangú ellátással csak az

„EUROPA”

Sándor könyvkereskedésben Román Nemzeti Utazási és Turisztikai irodáknál kaphat

Fürdőszállodák saját kezelésben és pausálkura-szerződések a következő fürdőkben:

- Buzias
- Carmen-Sylva (Movila Tokerghiol)
- Episcopesti (Püspökfürdő)
- Lacul Ghilcoş (Gyilkostó)
- Băile Herculane (Herkulesfürdő)
- Ocna Sibiului (Vizakna)
- Sovata (Szováta)
- Tuşnad (Tusnádfürdő)

Képviselők és kirendeltségek az ország összes nagyobb városaiban. 3568

pályával rendelkeznek és lehetőleg a fővárosban székelnek.

A Közép-európai Kupa első fordulóját Sárosi és Sindelar vezetnek a góllövőlistán 4—4 góllal. Az első forduló 16 mérkőzésén összesen 82 gólt lőttek a csapatok, tehát meccsenként átlagban több, mint 5 gól esik egy játékra. A góllövő listát alább adjuk:

- 4 gólos: Sárosi, Sindelar.
- 3 gólos: Cseh, Titkos, Müller, Zajicsek, Pollák, Borel, Bina, Fazanelli, Prusa, Kopecki.
- 2 gólos: Kemény, Auer, Ferrari, Nedy, Kaburek, Binder, Meazza, Stroh, Comini, Piena, Scopelli.
- 1 gólos: Kiss, Toldi, Móré, Seres, Bogár, Mester, Hummenberger, Durspekt, Hanemann, Vogl II., Nyvlt, Rulc, Viertel, Jerusalem, Demaria, Gringa, Gazetta, Hess, Cattaneo, Braine, Holec, Bradács.

Az első forduló meccsei során a legtöbb gólt az olaszok aratták, a legtöbb gólt pedig a magyarok rúgták, a legtöbb gól pedig az olaszok hálójába esett. Az alábbi kimutatásból kitűnik az egyes országok eredménye az első forduló kettős meccsei során:

Olaszország	8	4	1	3	20:24
Csehszlovákia	8	3	3	2	19:18
Ausztria	8	3	2	3	20:23
Magyarország	8	3	—	5	23:17

TRENCSENTÉPLIC

a szó legszigorubb értelmében vett gyógyfürdő, mely rheuma, köszvény, ischiasz, neuralgiák és visszér-gyulladás utáni fájdalmak ellen specializálta magát. Vadregényesen szép kárpátifekvése által egyúttal a legideálisabb üdülő és nyaralóhelyet is jelenti.

Információk a Fürdőigazgatóság útján.

AMEFA—CAA 5:0 (1:0)

A Crisana ellen készülő AMEFA a selejtező előtt álló CAA ellen barátságos tréningmérkőzést bonyolított le, amely élvezetes, szép játék után a munkáscsapat győzelmét hozta. Az AMEFA ezúttal két játékost próbált ki és pedig a Sticla két futballistáját, a Léb-fivéereket, akik közül különösen a jobbszélső igen jól játszott. A győztes csapat góllal Szaniszló I (2), Gerold, Szida és Szaniszló II. (11-esből) osztzkodtak. Bíró: Burdan.

O Baumgarten Magda veresége Wimbledonban. Baumgarten Magda magyar tennisz-bajnoknő a wimbledoni nagy tenniszversenyen első ellenfélként a világbajnoknő Helen Wills-Moodyt kapta és 6:0 (6:1) arányban vereséget szenvedett.

O Kisorsolták a magyar nemzeti liga őszi és tavaszi meccseit. Kedden kisorsolták Budapesten az ősszel meginduló nemzeti liga mérkőzéseit. Ezek szerint a szezon augusztus 25-ikén kezdődik és a három nagy csapat az első fordulóban a következő ellenfeleket kapja: Hungaria—Attila, Budafok—Ferencváros, Újpest—Budai. A második fordulóban az Újpest a Ferencvárossal, az ötödikben a Hungaria a Ferencvárossal, a kilencedikben pedig a Hungaria az Újpesttel mérkőzik.

A szerkesztésért: Dr. STAUBER JÁNOS

Eppen az érzékeny embereknél Primeros nem kisebbíti az élvezetet, mivel seelymes finomsága mellett, tökéletes biztonsággal bír 500

Belejezték Aradváros bajnoki sakkversenyeit

A sakkal foglalkozó aradi sportegyesületek kezdeményezésére megalakult Aradi Sakk-szövetség megbízásából az SGA rendezte meg klubhelyiségében Aradváros 1935. évi egyéni sakkbajnoki versenyt. A verseny május 2-án vette kezdetét a legjobb aradi sakkosok részvételével és június 23-ikán ért véget. A magasnívójú és mindvégig izgalmas versenyen feltűnést keltett az SGA fiatal sakkos gárdája, amely ezúttal nemcsak azt igazolta, hogy méltó ellenfele a tavalyi bajnok Hakoah nagynevű csapatának, hanem helyenként felül is múlja kiváló ellenfelét. Arad tavalyi bajnoka, Dénes István (Hakoah), a bucuresti-i országos bajnoki versenyen való részvétele miatt — ahol egyébként kiválóan szerepelt. — a versenytől visszalépett, miután előzőleg Dima Marcu és Simonits Sándor SGA-versenyzők ellen veszített.

A verseny zsűrijében Bodnár József (SGA), Bildhauer Alfréd (Hakoah) és Kubick Ernő (AMEFA) foglaltak helyet és a rendező egyesület körültekintő, szakavatott rendezése a résztvevő egyesületek elismerését érdemelte ki. A bajnoki verseny eredménye a következő: Aradváros 1935. évi sakkbajnoka: Dima Marcu (SGA) 11 pont. 2. Weisz Sándor (SGA) 11 pont. 3. Bizám Lajos (Hakoah) 9 és fél pont. 4. Daniel (SGA) 8 pont. 5. Révész (SGA) 7 és fél pont. 6. Simonits (SGA) 7 és fél pont. 7. Bellay (SGA) 7 pont. 8. Gulyás (SGA) 7 pont. 9. Neumann (Hakoah) 6 pont. 10. Vigh (Hakoah) 6 pont. 11. Zsák (SGA) 4 és fél pont. 12. dr. Reichel (SGA) 3 és fél pont. 13. Szabó (AMEFA) 2 pont. 14. Magdy (SGA) fél pont. A bajnoki verseny díjainak kiosztását ünnepélyes keretek között június 28-ikán eszközlik, este 7 órakor az SGA klubhelyiségében és miután a versenyzőkről fényképfelvételt készítenek, a rendezőség kéri az összes versenyzők pontos megjelenését.

A másodosztályú bajnoki verseny a Hakoah rendezésében került lebonyolításra és a versenyt Macskássy (Magyar párt) nyerte, Révész és Zsák (SGA) előtt.

Itt említjük meg, hogy az SGA sakkosai vasárnap, június 30-ikán Timisoarán az RGMT sakk-csapatával mérkőznek meg.

Nyaralni induló t. előfizetőink figyelmébe!

Ha akár rövidebb, akár hosszabb időre elutazik és közli velünk új címét, az Aradi Közlönyt utánaküldjük. Arra kérjük, hogy az alábbi szelvényt lehetőleg elutazás előtt 2—3 nappal töltesse ki és egy levelezőlapra ragasztva, vagy küldőncel küldje be hozzánk.

Név:.....
 Régi cím:.....
 Új cím:.....
 Mikortól meddig:.....

Kivágandó ég levelezőlapra ragasztva okvetlenül beküldendő: az ARADI KOZLONY kiadóhivatalába. Bulev. Regele Ferdinand 4. sz. Biztonság kedvéért ne a kihordóval tessek megüzenni a címváltozást.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 27.

Bucuresti. 1.05: Könnyű zene. 1.55: Könnyű zene. 2.35: Könnyű zene. 6: Gramofon. 7.15: Gramofon. 8.20: Kamarazene gramofonon. 9: „Rigoletto”. Verdi operája gramofonlemezeken. — Budapest I 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: A délszlávok Hunyadimondáiból. (Felolvasás). 1: Déli harangszó. 1.05: Weidinger Ede szalonzenekara. 2.30—3.15: Dénes József és cigányzenekara. 5.10: Ujjné-Mikala Ilona meséi. 6: Közvetítés a Közegészségügyi Intézet bakteriológiai és serológiai osztályából. 6.50: Bachmann József szalonzenekarának műsora. Szántó Gyula énekszámával. 7.40: Véd- és dacsövetség a tengerben. 8.10: Magyar Tamás hegedű. zongorán kíséri Kósa György. 8.50: Kis Szinpad. 9.50: Hírek. ügétversenyeredmények. 10.10: Hanglemezek. 11: Budapesti Hangverseny Zenekar. 12.20: A Mándits-jazz-zenekar műsora. — Budapest II. 6.15—6.45: Radosné-Böck Hilda bécsi dalokat énekel schrammelzenekisréttel. 6.55: „Ismerőseim”. Török Sándor csevegése. 8.30—9.25: Hanglemezek. 9.30: Hírek. 9.55—10.45: Cigányzenekar. — Bécs. 1: Rádiózenekar. 2.10: Rádiózenekar. 3: Vera Schwarz (szoprán) lemezeiből. 4: Hírek. 4.20: Ifjúsági műsor. 4.40: Gyermekeknek. 6.25: Ismeretlen Verdi-áriák és kettősök. 7.35: Felolvasás. 8: Hírek. 9: Rádiózenekar. 10.30: Gordonkaszonáták. 11.10: Tízperces tarka műsor. 11.30: Népdal kívánsághangverseny. 12.45—2: Schieder-jazz. — Belgrad. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 6: Könnyű énekszámok. 7.30: Gramofon. 9.30: Szimfonikus hangverseny. 11.10: Éttermi zene. — Berlin. 3.15: Könnyű zene. 4: Tözsde. 5: Operett-dalok. 5.30: Hans Altmann dalai és zongoraszerzeményei. 6: Lipse. 7.45: Felolvasás. 8: Leányok énekelnek. 8.20: Schumann-dalok. 9: Hírek. 9.10—1: Tarka táncst. — Hamburg. 7: Torna. 7.15: Reggeli hangverseny. 11.15: Iskolai rádió. 1.10: Szórakoztató zene. 3.20: Zenés szórakoztató műsor. 5: Tarka óra. 6: Szórakoztató zene. 7.30: Rádiószemle. 8.10: Vidám hangképsor. 9.10: Táncst. 11.20: Miről beszélnek Amerikában? 12: Szórakoztató zene. — Heilsberg. 6: Reggeli hangverseny. 7.15: Reggeli hangverseny. 4.30: Közzene. 5.10: Mese. 7.20: Franz: Évszakok a dalokban. 6: Rádiózenekar Lipséből. 8.10: Közjáték. 8.30: Dalos ifjúsági óra. 9.15: Tarka táncst. 11: Hírek. 11.40: Modern házizene. — Pozsony. 7: Prága. 10.50: Prága. 12.05: Prága. 1.30: M.

Ostrava. 4: Rádiózenekar. 5.35: Magyar közvetítés. 11.30: Magyar hírek. 11.45: Gramofon. — Róma. 1.30: Gramofon. 2.40: Szórakoztató zene. 6.05: Kamaradélután. 9.50: L'amore medico, Wolf Ferrari operája.

PÉNTEK, JUNIUS 28.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.55: Gramofon. 6: Rádiózenekar. 7.15: Rádiózenekar. Morena: Liszt-ábránd. Lincke: Spanyol keringő. Saint-Saens: Haláltánc. Moniuszko: Elégia. Mascagni: Lirai benyomások. 8.20: Gramofon. 9.15: Franck: Szonáta, A. dur, hegedűre és zongorára. 9.45: Rádiózenekar. 11.35: Éttermi zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11.20: Időszéri apróságok. (Felolvasás). 11.45: Ifjúsági közelmények. (Felolvasás). 1: Déli harangszó. 1.05: Fejér György és Adler Tibor kézzongorás

Földközi-tengeri és norvégiai ut a

„Resolute“neyű világjáró gőzessel
1935. július 15. — aug. 16.Nápoly, Riviéra, Barcelona,
Tanger, Cadiz, Lissabon,
Ymuiden, Hammerfest,
Nordkap, a norvég fjordok,
Bergén, Hamburg.Rendkívül érdekes és változatos ut,
a mai viszonyokhoz mért áron.Felvilágosítások, prospektusok, jelentke-
zések aHamburg-Amerika Linie S. A. R.
képviselőténél:**Künstler A.**

vizum- és utazási iroda, 461

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.

Telefon 86.

jazz-műsora. 2—3.20: Rendőrzene. 5.10: A rádió diákfelőrája. 6: Emőd Tamás verseiből ad elő. 6.20: B. Fehér Miklós és Nováki László hegedű-brácsa számai. Zongorán kíséri Novák László. 7: Sportközlemények. 7.15: Munkásféléra. 7.45: Német vasutas zenekar hangversenye. 8.15: Kit és mit idézek. Irodalmi rejtvényverseny. 8.45: Hanglemezek. 9.45: A rádió külügyi negyedőrája. 10: Régi zene régi hangszerekkel. 11.20: Cigányzenekar. 12.20: Jazz-zenekar. — Budapest II. 7.05—8.25: Zenekari hangverseny. 9.40—10.30: Cigányzenekar. 10.35: Hírek. — Bécs. 12.30: Asszonyoknak. 1: Rádiózenekar. 2.10: Rádiózenekar. 3: Heinrich Schlusnuss lemezei. 4.20: Asszonyoknak. 4.40: Ifjúsági műsor. 5.10: Schubert: Winterreise, Halciklus II. rész (gramofonlemezek). 6.20: Modern kóruskompozíciók női énekkaron. 8.30: A bécsi Sängerknaben-kórus hangversenye. 1—2: Régi bécsi melódiák. — Belgrad. 10.30: Gramofon. 1: Gramofon. 1.20: Énekkar. 5: Katonazene. 7.50: Gramofon. 8: Gramofon. 9: Hangjáték. 11.20: Dalok. — Deutschlandsender. 7.05: Torna. 7.15: Könnyű zene. 1: Szórakoztató zene Brémából. 3: Könnyű zene. 4.10: Gyermekdalok. 5: Könnyű zene. 9.45: A hideg sziv. M. Lothar meseoperája. 11.30: Hangverseny Neo-Bechstein zongorán. — Heilsberg. 7: Torna. 7.15: Reggeli hangverseny. 9: Ajtatosság. 12: Szórakoztató zene. 4.10: Gyermekeknek. 4.40: Asszonyoknak. 10: Szórakoztató zene. — Lipse. 7.15: Reggeli hangverseny Heilsbergből. 9: Torna. 9.25: Könnyű zene. 1: Szórakoztató zene. 5: Tarka zene. 8: Népdalok és néptáncok. 9.45: Az aranykorsó. 11.30: Tarka zene. — Milano. 12.30: Rádióötös. 2.20: Könnyű zene. 6.05: Szalontrió. 9.50: Reklámhangverseny. 11: Hegedű- és zongoraszámok. 12: Hírek.

KÖNYVEK

Láthatatlan kaszánya. Közös erővel fegyverkeznek mindenütt és elfelejtik, mit jelenthet egy újabb világégés. Százszorosra fontos, hogy a szellem emberei ébren tartsák a világ lelkiismeretét. Magyar Elemér hatalmas műve élő lelkiismeret: háborus izgatók, szédelgők, panamisták és egyéb politikai kalandorok bosszantására, gondolkodó, tisztességes emberek győnyörűségére. Magyar Elemér: „Láthatatlan kaszánya” c. regénye Kosmos-kiadásban, kitűnő kiállításban, 300 lapon 99 le minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Kosmos-kiadványok jegyzékét.

APRÓ HIRDETÉSEK. Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további
ára 10 szóig csupán **20 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel
az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151**LEVELEZÉS.**

Urileány megismerkedne független uriemberrel szórakozás céljából. Leveleket „Oszirózsa” jellegre a kiadóba. 3767

HÁZASSÁG.Jócsaládból származó 22 éves árva-leány, földbirtok, ház. készpénz, üzlet, autogarage hozományjal férjhezmenne. Osszekötötést kieszközöl **Bizonny Ferenc** 15 éve fennálló házasság-közvetítő irodája Timişoara, Reg. Maria 7. 3112**ELLÁTÁS.**

Radnei-ut közelében jó házikóztot kihordásra keresek. Cimeket a kiadóhivatalba kérek. 3772

ALKALMAZÁS.

Asztalostanuló fizetéssel felvétetik. Fogarassy Testvérek, műbutor asztalos Arad, Str. N. Oncu 14.

Deutsches Fräulein, mit Jahreszeugnis sucht Stelle für 1 Juli. Adresse in der Adm. d. Aradi Közlöny. 3764

Autóvillanyszerelő, ki akkumulátor javítását, dinamo tekereselését és autovilágítás javítását önállóan vállalja, azonnali beépítésre felvételük. Mera autóbussz-vállalat, Str. Col. Paulian 10. 3769

Képzett ápolónő ajánlkozik beteg mellet vagy orvosi rendelésre. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 3742

LAKÁS

KIADÓ lepcsőházi butorozott szoba fürdőszobával, esetleg ellátással. Ugyanott 1—2 szerény flatalembernek kiadó különbejárati szoba, teljes ellátással. Bulev. Carol 81, I em., 4. 3770

Diszkrét bejárati butorozott szobát sürgősen keresek. Cimet a kiadóhivatalba kérek.

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu vendéglő és sörcsarnok, berendezéssel, eladó. Bulev. Regele Ferdinand 50.

ELADO jóforgalmu vendéglő és fűszerüzlet betegség miatt házzal, teljes berendezéssel, jó, forgalmas hely. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban. 3733

INGATLAN.

Jóforgalmu fűszerüzlet házzal, berendezéssel, százhuszezer lele t eladó Hízó Károly, Zer.n. 3734

KÜLÖNFÉLFK.

Beraktározási raktárban mindenemü ingóságok jutányosan beraktározhatók Str. Moise Nicoara 9—11. Olcsón eladó egy új telt hálozszoba, egy fehér leányszoba, egy rövid lüom zongora, egy masszív tölgy komplett ebédlo és egy tölgy szép üzleti berendezés, bármikor megtekinthető.

VÉTFEL ÉS ELADÁS

Motorkerékpár 560-as F. N. teljesen jókarban, e adó, Str. Oituz 111. 3766

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban.

ARANYAT. ezüstöt, szőnyegret soha el nem ér magas árban veszünk Használja ki a kedvező alkalmat. Comisio“ Dácia kávéház mellett. 3651

JOGHURTkizárólag
csillagvédjeggyelNYARI KIARUSITAS a Comisio-ba: Ebédloka moderna complet 4800-tól, Singer varrógépek 1300-tól; náloszoba 2500-tól, Zongora 12.500, ur szoba 6000 lei, 2 angol klubtétel 1500 lei, salon garnitúra 3000 leitől, konyhakredencsek 700, ezüst tárgyak 3.50 grja, perzsa szőnyegek, csillárok 500 le-től, 3 ajtó tükrös szekrény, gyermek ágyak, díszlámpák, festmények. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4689
TEKINTSE meg okvetlen mindenki ki-rakatunkatFehér, nyomás nélküli tiszta csomagoló papir 5 kg-os csomagokban
70 leiért kapható
az Aradi Közlöny főkiadóhivatalában**Makulatura papir**5 kg.-os csomagokban
50 leiért kapható
az Aradi Közlöny főkiadóhivatalában.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépes tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

**BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL**Szálloda
Budapest
Dunapart,árban és szolgálta-
tásban vezet!Szoba teljes ellátással
személyenként 292

napi 12.— pengőért